

REVIJA
SLOVENSKA VOJSKA

S
V

PREDSTAVLJAMO NATOVO
POVELJSTVO SARAJEVO
ZDRAVSTVENA OSKRBA
NA POLETIH V PLANICI

Leto XIX
4. 3. 2011

ŠTEVILKA

3

NATOV CENTER ODLIČNOSTI
V SLOVENIJI LETA 2015

9 771318 068006

Cena 0,21 €

Kipec CZ Marinki Cempre Turk

V Kongresnem centru na Brdu pri Kranju je bila 28. februarja osrednja državna prireditev ob 1. marcu, mednarodnem dnevu CZ. Na njej so 42 posameznikom, društvom in organizacijam podelili priznanja za njihov prispevek pri reševanju človeških življenj, materialnih dobrin in lastnine. Kipec CZ kot nagrado za življenjsko delo, posebne zasluge in izjemne dosežke pri delu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je prejela Marinka Cempre Turk.

Slavnostna govornica je bila ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič, ki je poudarila vrednote, značilne za vse, ki so aktivno vključeni v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ministrica je zbrane opozorila tudi na radikalno znižanje sredstev v državnem proračunu za te namene. V časih krize so zato po besedah dr. Ljubice Jelušič prioriteta sofinanciranje dejavnosti reševalnih služb, posodabljanje gasilske zaščitne in reševalne opreme ter usposabljanje. Pomembna sta tudi preventiva v vseh dejavnostih in status posameznika kot prostovoljca. Poveljnik CZ Miran Bogataj in v. d. generalnega direktorja URSZR Darko But sta ljudem, ki so se izkazali pri varovanju življenj in lastnine, podelila še pet plaket, šest zlatih, 11 srebrnih in 19 bronastih znakov CZ. Na regijskih prireditvah bodo v naslednjih dneh podelili še druga izmed skupno 397 priznanj.

Fotografija: Bruno Toič

Obrambni ministri EU o operacijah in partnerstvu

Ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič se je 24. februarja v Budimpešti udeležila dvodnevne neformalne srečanja obrambnih ministrov EU. Ob robu zasedanja se je ministrica sestala tudi z ministrom za mednarodno varnostno strategijo Velike Britanije Geraldom Howarthom.

Obrambni ministri držav EU so prvi dan razpravljali o operacijah EU. Dr. Ljubica Jelušič je glede operacije Euforja v BiH poudarila,

da je treba najti končno odločitev o nadaljevanju operacije. Slovenija načrtuje nadaljnje sodelovanje v operaciji, ki v kombinaciji z drugimi aktivnostmi prispeva k zagotavljanju stabilnosti in varnosti v državi. Po zagotovilih ministrice se bosta narava in obseg sodelovanja SV spreminjala skladno s preoblikovanjem operacije proti krepitvi neizvršljivih nalog oziroma opravljanja nalog usposabljanja in oblikovanja zmogljivosti oboroženih sil BiH. Drugi dan so

udeleženci razpravljali predvsem o krepitvi zmogljivosti skupne varnostne in obrambne politike za krizno upravljanje ter o združevanju in souporabi vojaških zmogljivosti. Po besedah ministrice dr. Ljubice Jelušič so vzpostavitev, vzdrževanje in uporaba določenih zmogljivosti v finančnem, materialnem ter kadrovskem smislu precej bolj vzdržni, če se izvajajo v sodelovanju več držav, saj lahko združevanje in souporaba vodita k učinkovitejšemu izpolnjevanju

tako nacionalnih kot evropskih zmogljivostnih potreb. Slovenija podpira nadaljnjo krepitev bojnih skupin EU. Ob tem je ministrica poudarila, da mora prihodnji razvoj koncepta bojnih skupin EU temeljiti na načelih medsebojnega dopolnjevanja in usklajevanja z Natom. Ob koncu so udeleženci razpravljali tudi o partnerstvu EU z Natom in OZN, saj novi strateški koncept Nata priznava pomembno vlogo, ki jo ima EU na varnostnem področju.

Fotografija: www.eu2011.hu

SPREMLJAMO

- 2 Obrambni ministri EU o operacijah in partnerstvu
8 Prva operativna dolžnost SV v operaciji Atalanta
9 Rektorji slovenskih univerz na MO
10 Na Ledinekovem kroglu nov radarski sistem dolgega dosega

PREDSTAVLJAMO VAM

- 4 Predsednik RS na obisku pri vojaških gornikih
5 Načrtovana akreditacija Natovega centra odličnosti leta 2015
28 Besede v vojni ne veljajo nič

SLOVENIJA IN NATO

- 11 Aktivni v Natovem poveljstvu Sarajevo ter širše v BiH

MEDNARODNE OPERACIJE

- 14 Še zadnje preverjanje SVNKON 23 Kfor

OBJAVE

STROKOVNE TEME

- 21 Ko država odpove – Odgovornost zaščititi kot nova norma mednarodnih odnosov (2. del)
24 Zdravstvena oskrba na prireditvi smučarskih poletov v Planici

ŠPORT V VOJSKI

- 26 Padalci odlični v paraskiju
27 Slovenski biatlonci odhajajo na svetovno prvenstvo v Rusijo

IZ DEJAVNOSTI MO

- 30 Nagrajeni s srebrno nagrado effie

RAZVEDRILO

- 31 Križanka

Ob dnevu civilne zaščite

Prvi marec, dan CZ, ki ga v Sloveniji praznujemo od leta 1992, je predvsem priložnost, da se v javnosti na eni strani poveča zavedanje o pomenu preventivnega delovanja za zaščito pred nesrečami, po drugi pa se spomnimo na organizacije in posameznike, ki so se s svojim delovanjem posebej izkazali. V sile zaščite, reševanja in pomoči je v Sloveniji vključenih več kot 48.000 pripadnic in pripadnikov, ki so lani ukrepali v približno 11.000 nesrečah. Največ, kar 28.000, jih je sodelovalo pri odpravljanju posledic septembrskih poplav, ki so prizadele dve tretjini slovenskih občin.

Na osrednji državni slovesnosti so letos posebej poudarili področje preventive, saj to v razmerah radikalnega zniževanja sredstev za zaščito in reševanje postaja še pomembnejše. Pomembna bodo združevanje in povezovanje najpomembnejšega kadra z različnih področij ter spodbujanje širjenja znanja o varstvu pred nesrečami med prebivalstvom, MO pa bo, da bi ohranilo doseženo stopnjo pripravljenosti reševalcev, veliko pozornosti namenilo predvsem njihovem usposabljanju ter doseganju višje stopnje usklajenosti in povezanosti reševalnih služb. Znova so na prireditvi opozorili tudi na ureditev statusa prostovoljcev, ki imajo v slovenskem sistemu zaščite in reševanja osrednjo vlogo. Na prireditvi so priznanja podelili 42 posameznikom, društvom in organizacijam, kipec Civilne zaščite kot nagrado za življenjsko delo pa je prejela Marinka Cempre Turk, ki je v gasilskih vrstah od leta 1973 aktivna predvsem na področju izobraževanja in preventivnega delovanja.

Danes na področju civilne zaščite ni organizacije, v kateri ne bi imele pomembne vloge ženske. Pomembne naloge opravljajo tako med gasilci, v zdravstvu, psihologiji, preventivi, izobraževanju in na drugih področjih kot tudi v dejavnostih, ki so bile še nedolgo nazaj razumljene kot posvem »moške«, kot so gorsko reševanje, jamarstvo ter policijske in vojaške naloge. Že ob lanskem mednarodnem dnevu žena je ministrica dr. Ljubica Jelušič opozorila, da bo šele »z ženskami na odločevalskih pozicijah več razumevanja za sočloveka, več občutka za solidarnost in več sposobnosti za sklepanje kompromisov, kot ga je v družbi, kjer je večina odločevalcev moškega spola ... Če nam uspe vzpostaviti takšne metode delovanja, da ženske pridejo v procese odločanja, potem svet lahko naredimo boljši«.

Ob 8. marcu iskrene čestitke vsem ženskam v obrambnem resorju.

META GRMEK

KOLOFON

Naslednja številka revije Slovenska vojska izide 25. marca 2011. Revija Slovenska vojska je prvič izšla 14. maja 1993. Izhaja dvakrat

na mesec, julija in avgusta ena številka. Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradna stališča Ministrstva za obrambo.

Revija Slovenska vojska je članica Evropskega združenja vojaškega tiska (EMPA).

Nenaročenega gradiva ne vračamo.

Naslov uredništva: Vojkova cesta 59, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62, **faks:** +386 1/471 27 70

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si, <http://www.mors.si>

Urednica: Meta Grmek

Novinarja: Nataša Oblak in Marko Pišlar

Fotograf: Bruno Toič

Lektoriranje: SOJ

Tajnica uredništva: Milena Topolovec

Prevodi: Marjeta Bečaj

Oblikovanje: Melita Rak

Priprava in tisk: Schwarz, d. o. o.

Naklada: 10.350 izvodov

Odziv patrolje gornikov SV na stik z nasprotnikom
Fotografija na naslovnici:
Bruno Toič

PREDSEDNIK RS NA OBISKU PRI VOJAŠKIH GORNIKIH

Besedilo: **Marko Pišlar**
Fotografije: **Bruno Toič**

V Večnacionalnem centru odličnosti za gorsko bojevanje (VCOGB) je v četrtek, 17. februarja, potekal delovni obisk predsednika Republike Slovenije in vrhovnega poveljnika obrambnih sil dr. Danila Türka. Obiska predsednika RS v Vojašnici Bohinjska Bela in Vadbenem centru Pokljuka so se udeležili tudi državni sekretar na MO mag. Boris Balant, načelnik Generalštaba SV generalmajor mag. Alojz Šteiner ter poveljnik Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje brigadir mag. Bojan Pograjc.

Pripadniki Večnacionalnega centra odličnosti za gorsko bojevanje so vrhovnemu poveljniku v Vojašnici Bohinjska Bela najprej predstavili aktivnosti Slovenske vojske na področju gornišтва in bojevanja v gorah, pri čemer se je predsednik podrobneje seznanil z delovanjem Večnacionalnega centra odličnosti za gorsko bojevanje, ki je bil potrjen 2. februarja in se bo po načrtih preoblikoval v Natov center odličnosti za gorsko bojevanje, njegova akreditacija pa je predvidena za leto 2015. Dr. Türk si je ogledal tudi specialistično gorniško opremo centra, nato pa je obiskal še Vadbeni center SV na Pokljuki, kjer je spremljal dinamično prikazno vajo pripadnikov Večnacionalnega centra odličnosti za gorsko bojevanje in 132. gorskega bataljona SV, njen namen pa je bil predstaviti, kako preživeti v najbolj zahtevnih vremenskih razmerah pozimi. Predsednik se je povzpел na opazovalnico v gorah in patroljno

bazo, si ogledal postopke iskanja pogrešanega z lavinsko žolno pod snežnim plazom, spremljal taktični premik vojakov na smučeh ter odziv ob stiku patrolje z nasprotnikom.

Po koncu obiska je dr. Türk poudaril, da se je skozi predstavitve prepričal o motiviranosti in vrhunski kakovosti dela Večnacionalnega centra odličnosti za gorsko bojevanje. Poudaril je, da ima Slovenija na področju gorskega bojevanja verjetno najpomembnejšo samostojno nišo vojaškostrokovne usposobljenosti, z njo pa lahko veliko prispeva partnerskim oboroženim silam. Načrt preoblikovanja v Natov center odličnosti je po oceni predsednika pripravljen zelo sistematično. Dodal je, da se lahko slovenski center do leta 2015 razvije v uspešen in mednarodno prepoznaven center, primerljiv z Natovim centrom odličnosti na Norveškem, ki slovi po vrhunskih specialistih na področju operacij v zahtevnih zimskih razmerah.

Prikaz priprave toplega obroka v patroljni bazi

Patruljna skupina med počitkom na opazovalnici

NAČRTOVANA AKREDITACIJA NATOVEGA CENTRA ODLIČNOSTI LETA 2015

Besedilo: Marko Pišlar
Fotografije: Bruno Toič

V sredo, 2. februarja, je v Vojašnici Bohinjska Bela potekala slovesnost, na kateri so potrdili Večnacionalni center odličnosti za gorsko bojevanje (VCOGB). Potrditev je ena izmed faz v procesu dolgoročnega preoblikovanja Gorske šole SV v Natov center odličnosti za gorsko bojevanje, njegova akreditacija pa je predvidena za leto 2015. Ustanovitev Natovega centra poleg podpore vojaškim operacijam Nata in prispevka k njegovi transformaciji pomeni tudi mednarodno priznanje specialističnega znanja in sposobnosti inštruktorjev Gorske šole SV na področju gorskega bojevanja, saj je šola od ustanovitve leta 1995 do danes usposobila več kot 1700 pripadnikov oboroženih sil iz 18 držav, povpraševanje tujih vojsk po tovrstnih tečajih pa je vsako leto večje.

V Natu akreditiranih 13 centrov odličnosti

Zveza Nato je v procesu preoblikovanja na vrhu v Pragi leta 2002 določila deficitarna področja zavezništva. Centri odličnosti predstavljajo eno izmed ustanov, ki zagotavljajo krepitev operativnih zmogljivosti

in razvoj novih, s čimer se izboljšuje ter razširja področje delovanja enot Nata ter enot držav, ki sodelujejo v okviru posameznih centrov. Centri odličnosti skrbijo za preučevanje in razvoj nišnih zmogljivosti. Predmet njihovega preučevanja je navadno ozko in

specializirano področje delovanja. Trenutno je v Natu akreditiranih 13 centrov odličnosti. Trije, med njimi tudi VCOGB, so v različnih fazah ustanavljanja oziroma akreditacije. Le eden izmed njih deluje v ZDA, drugi pa so v evropskih državah. Po številu centrov odličnosti je na prvem mestu Nemčija s tremi centri. Večina centrov odličnosti deluje skladno z Natovo metodologijo. Center odličnosti Nata je neodvisna in samostojna mednarodna vojaška organizacija v podporo transformaciji zavezništva. Država ustanoviteljica mora zagotoviti infrastrukturne pogoje za delovanje centra in ustrezno število podpornega osebja. Centri odličnosti so usmerjeni v podporo transformacije zavezništva na področju razvoja doktrin, standardov, konceptov in postopkov, izobraževanja in usposabljanja z izvajanjem tečajev, seminarjev ter poveljniško-štabnih vaj, raziskav in razvoja predmeta preučevanja

v podporo državam zveze Nato, partnerskim državam in mednarodnim organizacijam ter izvedbo poskusov, učenje iz izkušenj z izvedbo analiz, v pripravo zaključkov in poročil ter njihovo vključenost v proces izobraževanja in usposabljanja. Od tega modela se nekoliko razlikuje norveški Center odličnosti za operacije v zahtevnih zimskih razmerah, ki ima v svoji sestavi le pripadnike norveške vojske in glede na sestavo ne zagotavlja pogoja večnacionalnosti.

Slovenija pri ustanavljanju ponudila nov pristop

Po začetni pobudi za ustanovitev Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje leta 2004 je bilo v preteklih letih na ravni SV pripravljenih več različic, ki so opredeljevale možne načine ustanovitve centra odličnosti za gorsko bojevanje, opredeljene pa so bile v obsegu od nacionalnega in večnacionalnega

do Natovega centra odličnosti. Čeprav bo center že na začetku dosegel nekatere cilje v funkciji podpore transformaciji tako v Natu kot na nacionalni ravni, bo oblikovan postopno. »Z ustanovitvijo VCOGB je Slovenija ponudila nov oziroma drugačen pristop pri ustanavljanju centrov odličnosti. Ta temelji predvsem na partnerskem sodelovanju z vključevanjem držav, ki niso članice Nata,« je pojasnil vodja delovne skupine za ustanovitev VCOGB podpolkovnik Boštjan Blaznik in dodal, da sta posebnosti tudi združevanje ter boljša izkoriščenost že oblikovanih zmogljivosti. Aktivnosti VCOGB bodo potekale v Sloveniji, državah partnericah in tudi v državah nečlanicah Nata. Center bo po pridružitvi držav predstavljal sintezo vseh prispevkov na nacionalni in mednarodni ravni ter nekakšno bazo za pripravo in analizo vsebin bojevanja v gorskem svetu. Tako bo skladno z delovanjem centrov odličnosti zagotavljal poenotenje in nadaljnji razvoj vsebin s področja gorskega bojevanja ter univerzalnost metod in tehnik gorskega bojevanja v vseh obstoječih ter

prihodnjih kriznih žariščih, saj bo posredno in neposredno vplival na ustrezno pripravo posameznikov, enot in poveljstev, ki opravljajo svoje naloge v gorskem svetu ali uporabljajo tehnike in taktiko gorskega bojevanja tudi na drugih terenih. Center bo zagotavljal povezljivost in standardizacijo, omogočal izvajanje skupnih ter združenih aktivnosti in pokrival tako nacionalne kot mednarodne varnostne interese glede učinkovite priprave ter izvedbe v MOM.

Center bo še naprej opravljal pomembnejše naloge Gorske šole SV

Na zadnji konferenci direktorjev centrov odličnosti je bila izražena soglasna podpora že ustanovljenih Natovih centrov odličnosti in zavezniškega poveljstva za transformacijo (ACT) slovenskemu večnacionalnemu modelu. Večina sogovornikov je tudi menila, da bo zaradi slabših splošnih finančnih razmer pridobivanje partnerjev na pretežno nefinančni podlagi veliko uspešnejše. Večnacionalni center se namreč usmerja predvsem v vsebinske izzive. Če bo Slovenija znala

pravilno izkoristiti to priložnost, bo njena pot pri ustanavljanju centra lahko postala šolski primer novega pristopa. Bistvene prednosti slovenskega modela so, da ni nujna takojšnja prilagoditev obstoječe infrastrukture, saj se delo osredotoča na izmenjave, konference in sodelovanje pri pripravi skupnih projektov, zagotovitev ustreznih strelišč, vadišč in učnih sredstev za izvajanje simulacije pa se porazdeli med sodelujoče države. Novi pristop zagotavlja večjo odprtost za partnerje zunaj Nata, kot na primer za države PzM, pri čemer sodelovanje temelji tudi na nacionalnih zmogljivostih, ki jim je namenjen pretežni del aktivnosti. Center odličnosti ostaja v liniji vodenja in poveljevanja SV pod vodstvom PDRIU ter s tem obdrži pomembnejše naloge Gorske šole SV. Financiranje delovanja VCOGB ne bo potekalo tako kot v Natovih centrih odličnosti. Države članice ne bodo morale prispevati finančnega zneska na letni ravni. Uveljavljeno bo načelo uravnovešene in usklajenega prispevka vseh držav na podlagi vsakokratnega letnega programa dela. Države članice bodo prostovoljno prispevale v potrebne zmogljivosti in tako tudi ustvarile skupni program dela oziroma omogočile izvajanje aktivnosti. Sodelovanje v VCOGB Sloveniji in državam pristopnicam ne bo prineslo velikih finančnih posledic ter infrastrukturnih, kadrovskih in drugih obremenitev. »Trenutna faza oblikovanja VCOGB je izrazito racionalna, saj je usmerjena v še učinkovitejšo izrabo že oblikovanih kadrovskih in infrastrukturnih zmogljivosti,« je še razložil podpolkovnik Blaznik. Dodal je, da bodo potrebe po kadru,

infrastrukturi in opremlenosti lahko povsem jasno določene, ko bomo z državami članicami začeli usklajevati kratkoročne ter dolgoročne načrte. »Del infrastrukture bo treba prenoviti in prilagoditi,« je dopolnil podpolkovnik Blaznik in ocenil, da čas do leta 2015 zadošča za kakovostno pripravo in izvedbo vseh potrebnih del, pri čemer ne smemo pozabiti, da bodo tudi države članice prispevale uporabo svoje infrastrukture za opravljanje nalog VCOGB. Center tako ne bo omejen le na zmogljivosti SV, temveč bo zagotovil predvsem dopolnjevanje že obstoječih zmogljivosti tudi iz mednarodnega okolja. Gorska šola SV je v preteklosti intenzivno in zelo dobro sodelovala s tujimi gorskimi šolami. Poveljnik VCOGB podpolkovnik Milan Kranjec je povedal, da se to sodelovanje ne bo bistveno spremenilo, dokler ne bo ustanovljen Natov center odličnosti, ko lahko pričakujejo nenehno navzočnost in izmenjavo strokovnega kadra. Še bolj kot na infrastrukturo bodo morali biti pozorni na zagotavljanje ustreznih razmer za osebje VCOGB. Delo inštruktorjev v centru je povezano z dolgotrajnim, zahtevnim in napornim usposabljanjem, prav tako pa je tudi narava njihovega dela. »Več energije bomo zato morali usmeriti v izpopolnjevanje specialističnega znanja, nabor kadrovskega podmladka in boljšo logistično zagotovitev usposabljanja,« je še prepričan podpolkovnik Kranjec.

Tečaji odprti za Natove in partnerske države

Glavne naloge VCOGB bodo zagotavljanje odličnosti na strokovnem

področju bojevanja v visokogorju in usposabljanje ter urjenje posameznika in enot za bojevanje v gorah, podpora procesov razvoja doktrine na področju bojevanja v gorah, učenja iz izkušenj ter raziskave, testiranje in definiranje standardov za zmogljivosti. Podpolkovnik Kranjec je povedal, da je center zdaj organizacijsko in kadrovske preoblikovan. Poveljstvo centra upravlja odsek za podporo, oddelek za izobraževanje, usposabljanje in vaje ter oddelek za doktrino, razvoj, raziskave in učenje iz izkušenj. VCOGB bo le četrtino svojih zmogljivosti namenjal neposrednemu delu s slušatelji oziroma usposabljanju in izobraževanju. Enakovreden del pozornosti bo namenjen tudi drugim trem stebrom delovanja, in sicer raziskavam in razvoju, učenju iz izkušenj ter pripravi doktrin in konceptov. Vojaško izobraževanje in usposabljanje za delovanje v gorah bosta v centru potekali v obliki učnih programov, kot so učni program vojaškega gorništvaja, učni program bojnega odločanja v gorah, učni program taktike manjših enot v gorah, učni program preživetja v gorah, učni program vojaškega alpinizma, učni program vojaškega gorskega reševanja in učni program vojaškega gorskega vodništva. Tečajji bodo namenjeni tako posameznikom kot enotam do ravni čete, in sicer do 120 pripadnikov, pri čemer bodo odprti za države Nata ter PzM. Določene prednosti in ugodnosti pri prijavih ter udeležbi bodo imeli tečajniki iz držav, ki prispevajo v VCOGB.

Zanimanje držav za pridružitve centru zelo veliko

Letos bodo v VCOGB postavljeni pred nove zahtevne izzive. Aprila bodo izvedli drugo konferenco o sporazumu o soglasju, ki bo prinesla uskladitev načel in metod dela v VCOGB ter nekatere dokončne odgovore glede obsega vključenosti držav v center. Po izvedbi konference bodo 22. junija pooblaščen predstavniki pridruženih držav v okviru sprejetega sporazuma o soglasju podpisali izjavo o pristopu v VCOGB. »Zanimanje držav za pridružitve v center odličnosti je za zdaj zelo veliko in presega naša pričakovanja,« je razložil podpolkovnik Blaznik. Akreditacija

Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje je načrtovana za leto 2015. »Glede na intenziteto dela bo potrebna kompleksna priprava projekta,« je še prepričan podpolkovnik Blaznik in dodal, da jim bo delo zagotovo olajšalo dejstvo, da so že pri ustanovitvi uporabili metodologijo, ki je sicer namenjena ustanavljanju centrov odličnosti Nata. Slovenija in SV z oblikovanjem Centra odličnosti za gorsko bojevanje vstopata v skupino držav, ki vzpostavljajo in vodijo centre odličnosti. Z izvedbo obljubljenih namere je Slovenija dokazala svojo kredibilnost, saj je sledila obljubam zavezništvu. SV bo z vključenostjo v VCOGB

pridobila možnost sodelovanja pri oblikovanju vsebin in vpogleda v vsebine dela vseh drugih centrov odličnosti. »Dosedanja izvedba vseh načrtovanih nalog in predvsem celostna podpora MO, GŠSV in PDRIU temu projektu nacionalnega pomena sta nas prepričali, da nam kljub zahtevnosti projekta mora uspeti,« je še prepričan podpolkovnik Blaznik. Ustanovitev Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje se glede na zmogljivosti in vire Slovenije kaže kot zelo ambiciozna naloga, saj bo Slovenija kot država ustanoviteljica morala zagotoviti potrebno infrastrukturo in večinski delež zmogljivosti centra.

NATO Centre of Excellence for Mountain Warfare to be accredited in 2015

On Wednesday, 2 February, at the Bohinjska Bela Barracks, a ceremony was held, in which the Multinational Centre of Excellence for Mountain Warfare (MCOEMW) was confirmed. The confirmation is one of the phases in the long-term transformation process of the Mountain School of the Slovenian Armed Forces (SAF) into the NATO Centre of Excellence for Mountain Warfare, the accreditation of which is planned for 2015. In addition to providing support to NATO military operations and a contribution to its transformation, the establishment of the NATO Centre also means international acknowledgement of the specialist knowledge and skills of the Slovenian Armed Forces instructors in the field of mountain combat, since the Mountain School of the SAF has qualified more than 1,700 members of armed forces from 18 different states from its establishment in 1995. However, the demand expressed by foreign armed forces for such qualifications increases every year.

VESTI NA KRATKO

Poveljnik sil brigadir Branimir Furlan je 9. februarja sprejel pripadnike, ki so delovali v poveljstvu Nata v Skopju, in pripadnika 14. slovenskega kontingenta Isafa v Afganistanu.

Načelnik GŠSV generalmajor mag. Alojz Šteiner je 9. februarja v avditoriju gimnazije predaval prvi generaciji visokega tečaja za podčastnike in ključnim podčastnikom poveljstev, enot in zavodov SV.

Veleposlanica Republike Francije v Sloveniji Nicole Michelangeli je 9. februarja v imenu MO Republike Francije devetim pripadnikom SV izročila medalje nacionalne obrambe in spominske medalje.

Poveljniško-štabna šola je 10. februarja v mariborski Kadetnici gostila polkovnika dr. Johna Andreasa Olsena, namestnika poveljnika Natovega poveljstva v Bosni in Hercegovini. Polkovnik Olsen je predaval o vlogi in oblikovanju zračnih sil skozi zgodovino ter o operaciji Puščavski vihar.

Ministrca za obrambo dr. Ljubica Jelušič se je 11. februarja srečala s pripadniki SVNKON Isaf 14 med njihovim rednim dopustom v domovini. Z njimi se je pogovarjala o opravljanju rednih nalog, težavah, s katerimi se srečujejo, in o njihovem počutju. Ministrica je pripadnike pohvalila za profesionalno in požrtvovalno delo.

Vkoprskem mestnem pristanišču je 11. februarja potekala čistilna in kontrolna akcija morskega dna, v kateri so skupaj sodelovali potapljači odreda za podvodna dejstva 430. MOD, potapljači specialne enote Policije in potapljača Gasilske brigade Koper.

Prva operativna dolžnost SV v operaciji Atalanta

Fotografija: wikimedia

V pomorski vojaški operaciji EU Atalanta, ki poteka v mednarodnih vodah ob somalijski obali, je 21. februarja začel delati prvi mornariški častnik Slovenske vojske, poročnik fregate Dejan Lenič. V pomorski operaciji bo opravljal šestmesečno dolžnost drugega navigacijskega častnika na nemški fregati Niedersachsen.

Operacija Atalanta je prva pomorska operacija EU, ki poteka na podlagi resolucij Varnostnega sveta OZN št. 1814, 1816, 1838, 1846, 1851, 1897 in 1918 od 8. decembra 2008. Njene naloge so zaščita ladij, ki v okviru svetovnega programa za hrano vozijo človekoljubno pomoč razseljenim osebam v Somaliji, varovanje drugih ranljivih plovil, ki plujejo v Adenskem zalivu in vzdolž somalijske obale, ter odvrčanje, preprečevanje in zatiranje piratstva oziroma oboroženega morskega ropanja na tem območju. Odkar poteka operacija Atalanta, je v njej sodelovalo že 23 držav članic EU in štiri tretje države. Pomorske sile EU (EU NAVFOR) v povprečju vključujejo pet do deset vojnih ladij, eno

do dve pomožni ladji, dve do štiri mornariška izvidniško-patroljna letala in v največjem obsegu tudi več kot 2000 pripadnikov, vključno z osebjem na kopnem. Območje, na katerem te sile delujejo, obsega južni del Rdečega morja, Adenski zaliv in precejšen del zahodnega Indijskega oceana vzdolž somalijske obale do Sejšelov, in sicer skoraj štiri milijone kvadratnih kilometrov. Do danes so sile EU NAVFOR pridržale 93 piratov, od tega jih je bilo 79 izročenih Keniji in 11 Sejšlom, tri pa sodno preganjajo v državah članicah EU.

Pravno podlago za sodelovanje do treh pripadnikov SV v različnih strukturah pomorske vojaške operacije Atalanta predstavlja sklep vlade RS 20. januarja 2011, ki je nadomestil predhodni vladni sklep iz julija 2009. Tako je SV prvega častnika v operacijo napotila že septembra 2009, ko je ta za šest mesecev v Džibutiju začel opravljati dolžnosti častnika za zvezo operativnega poveljstva. V drugi polovici leta 2010 sta v poveljstvu operacije v Northwoodu v Veliki Britaniji

delovala podčastnik in častnik, letos pa v Northwoodu svoje naloge opravlja en častnik. Slovenska vojska tako prvič v mednarodno operacijo pošilja častnika, ki bo svoje naloge v operaciji opravljal na ladji. Fregata, ki je 21. februarja izplula iz severnomorskega pristanišča Wilhelmshaven v Zvezni republiki Nemčiji, bo delovala ob obalah Afriškega roga. Poročnik fregate Dejan Lenič se je na fregato Niedersachsen vkrcal 14. februarja, ladja pa je iz pristanišča Wilhelmshaven izplula 21. februarja. Predaja dolžnosti v operaciji Atalanta med poveljnikoma fregat Hamburg in Niedersachsen je predvidena sredi marca v Džibutiju, njena vrnitev v matično pristanišče v Nemčiji pa 20. avgusta. Napotitev mornariškega častnika na nemško fregato predstavlja nadgradnjo slovenskega sodelovanja v operaciji Atalanta, ki bo za SV posebno pomembna z vidika pridobivanja mornariških izkušenj, saj bo njen pripadnik prvič vključen v opravljanje operativnih nalog na ladji v okviru mednarodne pomorske operacije. **NO**

Na obisku v SV kontraadmiral Montgomery

Na enodnevem delovnem obisku v SV je bil v četrtek, 24. februarja, namestnik načelnika sektorja J-5 v evropskem poveljstvu ZDA (US EUCOM) kontraadmiral Mark C. Montgomery.

Kontraadmirala Montgomeryja je najprej sprejel namestnik načelnika GŠSV kontraadmiral Renato Petrič. Sogovornika sta poudarila odlično

dvostransko sodelovanje SV z nacionalno gardo Kolorada, izmenjala pa sta tudi izkušnje o sodelovanju v operaciji v Afganistanu ter spregovorila o krepitvi dvostranskega sodelovanja tudi na drugih področjih. V nadaljevanju obiska si je visoki gost ogledal vojaški objekt Kadetnica v Mariboru, kjer so mu pripadniki PDRIU predstavili poslanstvo in delovanje.

V Kadetnici se je kontraadmiral Montgomery udeležil okrogle mize o srednjeročnem načrtovanju, strategiji in obrambni politiki oboroženih sil v Evropi. Udeleženci so bili slušatelji višjega štabnega in generalštabnega šolanja PŠŠ ter CDR. Ameriškega gosta je spremljal tudi glavni podčastnik oboroženih sil ZDA za Evropo višji štabni praporščak Roy Maddocks.

Rektorji slovenskih univerz na MO

Rektor Univerze v Ljubljani prof. dr. Radovan Stanislav Pejovnik, rektor Univerze v Mariboru prof. dr. Ivan Rozman, rektor Univerze na Primorskem prof. dr. Rado Bohinc in rektor Univerze v Novi Gorici prof. dr. Danilo Zavrtanik so 21. februarja obiskali MO. Sprejela jih je ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič s sodelavci.

Srečanje je bilo namenjeno poglobitvi sodelovanja med MO, SV ter sistemom zaščite in reševanja s slovenskimi univerzami na področjih izobraževanja in usposabljanja ter znanstvenega raziskovanja in razvoja, poleg tega pa tudi predstavitvi potreb, ki jih ima MO na področju znanstvenega raziskovanja in razvoja ter izobraževanja svojih zaposlenih na visokošolskih ustanovah. Sogovorniki so razpravljali tudi o dopolnitvi dosedanjega sodelovanja z nekaterimi novimi oblikami izobraževanja, kot sta dopolnilno izobraževanje in vseživljenjsko učenje, o sodelovanju znanstvenikov s slovenskih univerz v projektih EU in Nata ter pri

Fotografija: Vekoslav Rajh

uporabi Kadetnice za organizacijo znanstvenih konferenc in simpozijev. Sogovorniki so se dogovorili za pripravo sporazuma o dolgoročnem sodelovanju med MO in vsemi štirimi univerzami. Ta bo urejal sodelovanje med MO in univerzami pri pripravi ter izvajanju dodiplomskih in podiplomskih študijskih programov, izobraževanju zaposlenih na izrednem študiju, pri ponudbi strokovne prakse študentom fakultet in pomoči zaposlenih strokovnjakov pri pripravi zaključnih nalog

ter glede možnosti habilitiranja strokovnjakov z MO na univerzah. Univerze bodo s sporazumom izrazile pripravljenost za izvajanje študijskih programov in posebnih študijskih modulov za potrebe MO v okviru dodiplomskega ter podiplomskega študija, svetovanje pri uvajanju elektronskega izobraževanja ter vseživljenjskega učenja ter razvijanju študijskih programov in programov za izpopolnjevanje s področja ved, pomembnih za MO.

Na trilateralni posvet z Natovimi predstavniki

Na MO je na podlagi odgovora Slovenije na Natov vprašalnik o zmogljivostih (DPCS 2010), ki je bil Natu posredovan lani, 24. in 25. januarja potekal trilateralni posvet z Natovimi predstavniki.

Pregled obrambe je ena izmed ključnih faz Natovega obrambnega načrtovanja. V okviru pregleda obrambe se natančno proučijo

in ocenijo finančni načrti ter načrti sil posamezne države z vidika uresničevanja Natovih ciljev sil v desetletnem načrtovalnem obdobju. Pregled obrambe omogoča določitev stopnje, do katere posamezne države članice uresničujejo pomembne cilje, in določitev stopnje, do katere bodo združene vojaške sile in zmogljivosti zaveznštva

sposobne uresničevati politične smernice. Zaključki Natovega pregleda obrambnega načrtovanja 2010/2011 za Slovenijo bodo ena izmed podlag za določitev prednostnih področij razvoja obrambnega sistema Slovenije v naslednjih načrtovalnih obdobjih. S predstavniki Natove skupine se je srečal tudi državni sekretar na MO mag. Boris Balant.

Na MO predstavitveni obisk Brada Fredna

Državni sekretar na MO mag. Boris Balant je 25. februarja sprejel namestnika veleposlanika ZDA v Sloveniji Brada Fredna ter obrambnega in vojaškega atašeja v Sloveniji podpolkovnika Jamesa McKinneyja. Na obisku predstavitvene narave so govorili o dobrem sodelovanju držav na obrambnem in vojaškem področju

ter o načrtih za letos, predvsem o sodelovanju v okviru skupine za mentorstvo in povezave v silah Isaf. Pogovarjali so se tudi o možnostih civilno-vojaškega sodelovanja in področjih, na katerih bi bila pomoč civilnih funkcionalnih strokovnjakov najbolj zaželena. Mag. Balant in Freden sta se zavzela za podpis

memoranduma o sodelovanju pri obrambnih in vojaških odnosih med obrambnima ministrstvom obeh držav, saj naj bi sodelovanje na različnih področjih še poglobil. Namestnik veleposlanika je ob tej priložnosti pohvalil prizadevanja Slovenije pri stabilizacijskih procesih na Zahodnem Balkanu.

VESTI NA KRATKO

Namestnik načelnika GŠSV kontraadmiral Renato Petrič je 14. februarja obiskal sedež PSSV, PP in 1. brigade. Ob tej priložnosti so pripadnice in pripadniki poveljstev namestniku načelnika predstavili poveljstva s poudarkom na trenutnem stanju in letošnjih težiščnih nalogah.

Vavditoriju mariborske Kadetnice je 15. februarja predavala generalna državna tožilica RS Barbara Brezigar. Udeleženci predavanja na temo nacionalne varnosti so bili slušatelji PŠŠ.

Državni sekretar MO mag. Boris Balant je 15. februarja sprejel veleposlanika Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske Andrewja Paga. Sogovornika sta v pogovorih izrazila zadovoljstvo nad dosedanjim dobrim sodelovanjem na obrambnem in vojaškem področju, izmenjala pa sta tudi stališča glede razmer na Zahodnem Balkanu in v Afganistanu.

Vavli MO so 15. februarja odprli likovno razstavo avtorja Domna Kotnika z naslovom Abstrakcija – tam nekje vmes s predstavitvijo kratkega umetniškega filma z naslovom Voda.

Posadka večnamenske ladje SV Triglav je 17. februarja v okviru rednega usposabljanja v koprskem zalivu našla plavajoči rezervoar ribiške ladje, ki se je potopila v trčenju s potniško ladjo. Rezervoar so z dvigalom potegnili na ladjo in ga odpeljali v koprsko pristanišče, kjer so ga predali podjetju za čiščenje onesnaženega morja.

Vvipavskem CU se je 25. februarja končalo dopolnilno vojaškostrokovno usposabljanje za desetnika, ki se je za 16. generacijo začelo 31. januarja. V tečaj je bilo vključenih 70 kandidatov, od tega štiri dekleta.

Na Ledinekovem koglu nov radarski sistem dolgega dosega

Na radarskem položaju Ledinekov kogl na Pohorju je SV v začetku februarja postavila prvega izmed dveh novih radarskih sistemov dolgega dosega ground master 403.

Nova radarja bosta nadomestila radarja AN/TPS-70 na Ljubljanskem vrhu in Ledinekovem koglu, kjer SV končuje prenovu stolpa ter priprave na prihod strokovnjakov francoskega Thalesa. Ti bodo s pripadniki 16. BNZP izvajali integracijo novega radarskega sistema, ki je mobilna različica radarjev ground master. Gre za tridimenzionalni obrambni radar dolgega dosega, ki združuje primarni in sekundarni radar ter omogoča tudi detekcijo majhnih in počasni letelih tarč. Zaradi hitrega procesiranja podatkov in hitrejši rotacije antene je bolj učinkovit pri detekciji hitro letelih ciljev, omogoča pa tudi snemanje podatkov. Pri razvoju in izvedbi so bile uporabljene najnovejše tehnologije. Ta tehnologija v kombinaciji z naprednim S-bandom radarju GM 403 zagotavlja edinstvene taktične sposobnosti.

Fotografija: 16. BNZP

Usmerjevalci letalske podpore odlični v ZDA

Na vadišču ameriških zračnih sil Avon Park na Floridi je med 7. in 21. februarjem potekala mednarodna vojaška vaja Atlantic Strike 11, namenjena usposabljanju usmerjevalcev letalske podpore. Vaje so se poleg pripadnikov ameriških letalskih sil in izvidnikov korpusa marincev udeležili pripadniki kanadskih specialnih sil ter oddelek usmerjevalcev SV. Na vaji je sodelovalo 16 skupin usmerjevalcev, od tega dve slovenski, ki so v taktičnih razmerah izvedle približno 160 vadbenih in bojnih usmerjanj. Nalogo je najbolje opravila slovenska skupina v sestavi štabni vodnik Miha Mayer, višji vodnik Almir Mujčinovič in vojak Tomaž Žakelj.

Vesele zimske počitnice

Poveljstvo sil SV je v vadbenem centru na Pokljuki organiziralo tradicionalni zimski tabor za otroke pripadnikov SV. Tabora se je udeležilo 85 otrok, 19 pripadnic in pripadnikov SV pa je sodelovalo v vlogi animatorjev, učiteljev smučanja, deskanja na snegu ter smučarskega teka. Otrokom so bivanje med drugim popestrili vrhunski športniki, zaposleni v SV, in sicer badmintonistka Maja Tvrdo, športna plezalka Maja Vidmar ter lokostrellec Dejan Sitar, s člani delegacije nacionalne garde iz Kolorada pa so otroci tekmovali v raftingu na snegu. Aktivno preživljanje počitnic že več let organizirajo tudi v 670. poveljniško-logističnem bataljonu, v katerem se je štiridnevnega počitnikovanja udeležilo 16 otrok.

V SPOMIN ANDREJ MEDVED (1962–2011)

Pretreseni in z žalostjo v srcu smo prejeli vest, da nas je mnogo prezgodaj ter na višku svoje ustvarjalnosti zapustil naš dolgoletni sodelavec in prijatelj Andrej Medved. Na pokopališču v Vačah smo se 13. januarja zadnjič poslovili od njega.

Na MO se je zaposlil leta 1993. Bil je vesten delavec, vedno pripravljen sodelovati in pomagati s svojim znanjem, iznajdljivostjo, izkušnjami ter vztrajnostjo. Na poseben način je znal razvedriti vsako družbo.

Andrej je znal ceniti radosti življenja in vsi, tako

sodelavci kot prijatelji, so ga poznali po njegovi neizmerni življenjski energiji, ki jo je bil pripravljen vložiti v delo ter tudi druge številne dejavnosti, s katerimi se je ukvarjal v prostem času. Poleg tega je bil tudi človek, na katerega so se lahko sodelavci in prijatelji vedno zanesli, saj je bil vedno pripravljen pomagati. Prav zaradi njegovih osebnostnih vrlin in naših skupnih delovnih doživetij se bomo Andreja vedno spominjali.

Na koncu bi se ga radi spomnili še z besedami neznanega avtorja: »Niti zbogom nisi rekli, niti roke nam podal, a v naših srcih za vedno boš ostal.«

SODELAVCI

AKTIVNI V NATOVEM POVELJSTVU SARAJEVO TER ŠIRŠE V BiH

Besedilo: polkovnik Milan Žurman

Glavna naloga Natovega poveljstva Sarajevo, ki je podrejeno Natovemu združenemu poveljstvu sil v Neaplju, je svetovanje oblastem BiH pri reformi njihovih oboroženih sil, prevzemanju Natovih standardov in približevanju evro-atlantskemu zavezništvu. Na poveljstvu v Sarajevu trenutno deluje približno 80 pripadnikov, od tega pet pripadnikov Slovenske vojske, ki opravljajo dolžnosti v skupini za podporo. Polkovnik Milan Žurman je načelnik štaba oziroma načelnik za podporo, major Andrej Svetanič opravlja dolžnost izvršilnega častnika načelnika štaba oziroma načelnika za podporo, višji vodnik David Žagar dolžnost administratorja načelnika štaba oziroma načelnika za podporo, še dva pripadnika pa opravljata svoje naloge v podrejenih sektorjih.

Nato ter Bosna in Hercegovina

Uraden začetek vključevanja zveze Nato v vojno v Bosni in Hercegovini sega v junij 1992, ko je zavezništvo sprejelo sklep o podpori mirovnih prizadevanj pod vodstvom takratne Konference za varnost in sodelovanje v Evropi. Julija 1992 je zavezništvo že sodelovalo pri nadzoru nad uveljavljenim embargom na uvoz orožja v Jadranskem morju. Aprila 1993 je Nato začel zračno operacijo Prepoved letenja (Deny Flight), ki je trajala do konca sovražnosti med sprtimi stranmi. Neuspešno delovanje Unproforja, napadi nanj, pokol v Srebrenici in žrtve obstreljevanja z granatami sarajevske tržnice Markale so bili vzroki za začetek Natove zračne operacije Preudarna sila (Deliberate Force), v kateri je bil od 30. avgusta do 20. septembra 1995 s sodelovanjem več kot 400 letal vzpostavljen pogoj za začetek mirovnih pogajanj, ki so se končala z daytonskim sporazumom, podpisanim 21. novembra 1995. V vojaškem aneksu Splošnega okvirnega sporazuma o miru v BiH je bilo navedeno, da bodo Natove sile razmeščene v državi in bodo zagotavljale uresničevanje mirovnega sporazuma. Natove izvedbene sile (Implementation Force – IFOR) so za izvedbo operacije Skupno prizadevanje (Joint Endeavour) dobile enoletni mandat do 20. decembra 1996. Ifor je v BiH štel 54.000 vojakov, skupaj je bilo v operacijo vključenih približno 80.000 vojakov, če upoštevamo sile za podporo

in rezervne sile na Hrvaškem, Madžarskem, v Nemčiji ter Italiji in mornariške sile na Jadranu. Glavno poveljniško mesto za izvedbo operacije je bilo v Zagrebu, marca 1996 pa se je preselilo v Sarajevo.

Po uspešnih in mirnih volitvah septembra 1996 se je poslanstvo Iforja z glavno nalogo vzpostavitve miru uspešno končalo in skladno s politično odločitvijo so se 20. decembra 1996 izvedbene sile preoblikovale v stabilizacijske sile (Stabilization Force – SFOR) z nalogo stabilizacijo miru. Glavne naloge Sforja, katerega številčna sestava je bila na začetku delovanja približno 32.000 vojakov, so bile preprečevanje pojavov sovražnosti in ogrožanja miru, zagotovitev razmer za nadaljevanje mirovnih procesov ter podpore civilnim organizacijam s svojimi zmogljivostmi.

Severnoatlantski svet (North Atlantic Council – NAC) je v sodelovanju z državami nečlanicami Nata, ki so prispevale svoje sile, s Sforjem in glavnim poveljstvom zavezniških sil v Evropi (Supreme Headquarters Allied Powers Europe – SHAPE) vsakih šest mesecev revidiral sestavo sil Sfor in njihove naloge. Oktobra 1999 je bila sprejeta odločitev, da se glede na ugodne varnostne razmere v BiH sile Sfor zmanjšajo na približno 12.000 vojakov do leta 2003. Leta 2000 se je poveljstvo Sforja iz sarajevskega predmestja Ilidža preselilo v namensko zgrajeno bazo Butmir, vzhodno od sarajevskega letališča. Decembra 2004 je skladno s

političnim sporazumom Nato predal operativni vojaški del Evropski uniji, ki je ustanovila evropske sile (European Force – EUFOR), in sicer po tako imenovanem načelu Berlin+ (uporaba Natovih vojaških zmogljivosti s strani EU), ki so na začetku šteje približno 7000 pripadnikov in začele izvajati operacijo Althea, ki še traja.

Zveza Nato je ostala zavezana svoji navzočnosti v BiH in je ob predaji operativnih nalog Euforju 2. decembra 2004 oblikovala Natovo poveljstvo Sarajevo (Nato Headquarters Sarajevo) s sedežem v bazi Butmir. Ob ustanovitvi je število približno 400 pripadnikov, danes pa jih je le še približno 80.

Poslanstvo Natovega poveljstva Sarajevo

S predajo vojaško-operativnih poslov Euforju se je za Nato v BiH začelo novo obdobje z novim poslanstvom v treh osnovnih točkah, ki veljajo še danes:

- izpolnjevanje vojaških obveznosti iz mirovnega sporazuma in svetovanje oblastem BiH pri obrambnih reformah, potrebnih za pridruževanje Natu;
- podpora Mednarodnemu sodišču za vojne zločine v nekdanji Jugoslaviji, in sicer zadržanje prijatih oseb, osumljenih vojnih zločinov, in njihova izročitev sodišču v Haagu;
- podpora operaciji Althea Euforja po sporazumu Berlin+ in posebnem dogovoru.

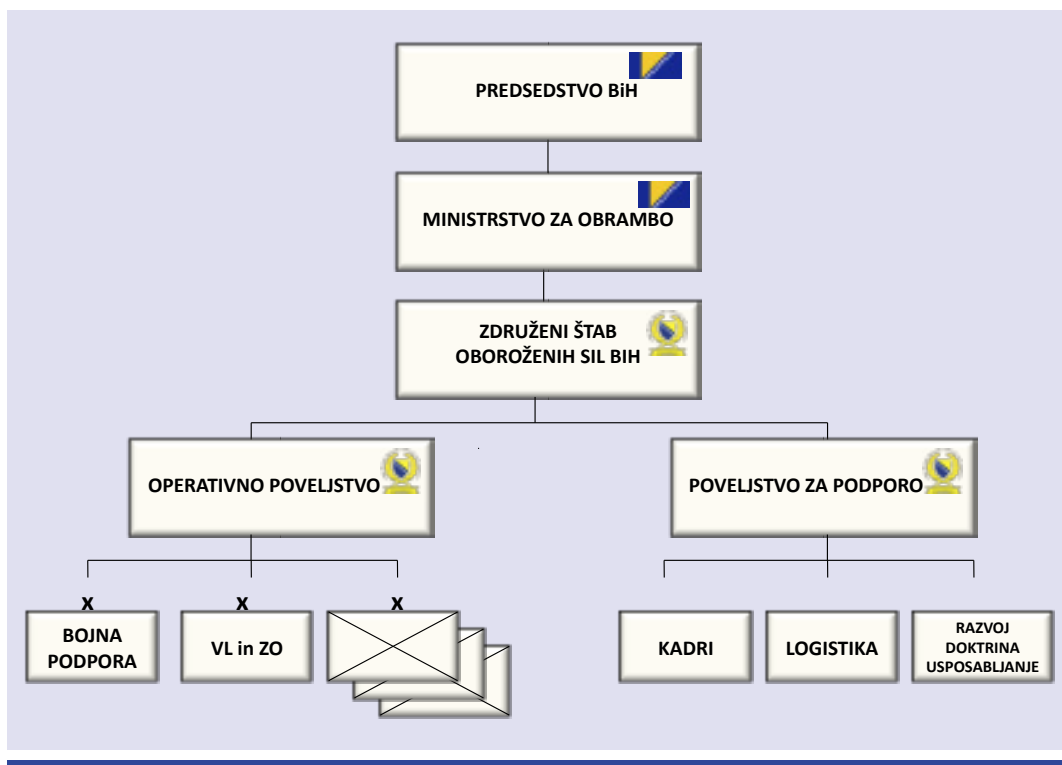
Na prvem in hkrati

najpomembnejšem področju, to je pri svetovanju glede obrambnih reform, je Nato v BiH dosegel odlične rezultate. Leta 2005 sta se z radikalno reformo obrambnega področja, ki je bil in je še vedno eno najzapletenejših v BiH, formalno uknili obrambni ministri in s tem vojski Federacije BiH (FBiH) in Republike srbske (RS), ustanovljeno je bilo skupno Ministrstvo za obrambo s skupnim združenim štabom oboroženih sil BiH ter operativnim poveljstvom, ki je na začetku poveljevalo ločenima vojskama Republike srbske in Federacije BiH, ki sta se januarja 2006 združili v današnjo enotno strukturo (organigram 1). Decembra 2006 je BiH postala članica Natovega Partnerstva za mir, do aprila 2010 pa je izpolnila že toliko pogojev, da ji je Nato odobril akcijski načrt za članstvo (Membership Action Plan – MAP), ki je zadnji korak pred polnopravnim članstvom v Natu. BiH do polnopravnega članstva loči še kar nekaj reform z obrambnega področja, najpomembnejša pa je rešitev vprašanj vojaških nepremičnin, presežkov orožja in vojaške opreme.

Drugo področje delovanja še vedno ostaja pomemben del delovanja Natovega poveljstva Sarajevo, seveda skladno z razmerami po skoraj šestnajstih letih od konca vojne in z delovanjem organov pregona tako v BiH kot drugih mednarodnih subjektov.

Natovo poveljstvo Sarajevo podpira delovanje Euforja, in sicer na krovno-administrativnem, logističnem, komunikacijsko-informativnem in obveščevalno-varnostnem funkcijskem področju. Delovanje in sodelovanje obeh poveljstev potekata usklajeno ter zahtevata precej usklajevalnih prizadevanj. Skladno s splošnimi varnostnimi razmerami v BiH se ob nenehnem zmanjševanju števila sodelujočih držav in s tem pripadnikov tako v Natu kot Euforju poveljstvu vedno

Organigram 1: Obrambne strukture BiH

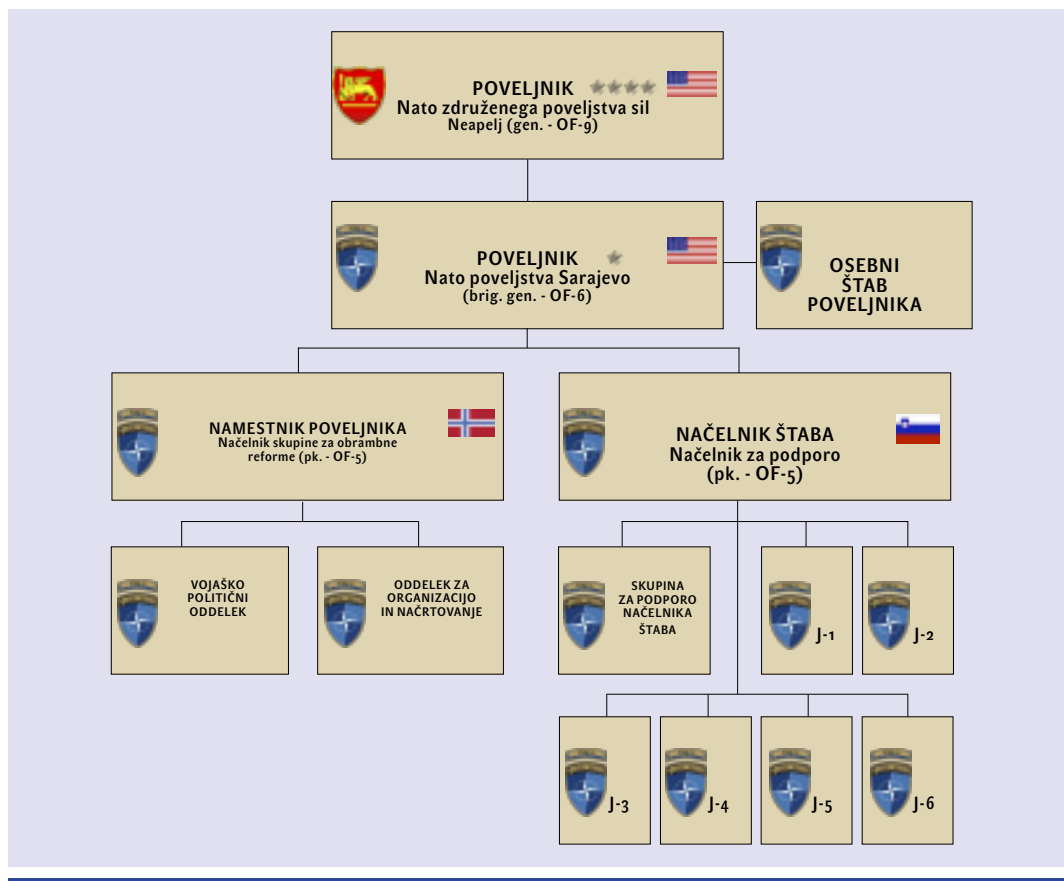
Naloge skupine za obrambne reforme, ki jo vodi norveški polkovnik John Andreas Olsen, izhajajo iz prve točke poslanstva Natovega poveljstva Sarajevo. Skupina deluje v prostorih Ministrstva za obrambo BiH, kjer na strateški in operativni ravni svetuje državnim institucijam ter oboroženim silam BiH na poti pri vstopanju v Nato. Glavna področja svetovanja so organiziranost, načrtovanje, opremljenost, usposabljanje, logistična podpora in druga pomembna funkcijska področja, ki bodo oborožene sile BiH pripeljala do etnično združenih, majhnih, fleksibilnih, ustrezno opremljenih in usposobljenih vojaških sil, ki bodo opravljale svoje naloge pri stabilnosti v regiji ter sodelovale v okviru evro-atlantskih organizacij pri umirjanju kriznih žarišč po svetu. Poleg drugih uspehov na področju obrambnih reform je treba izpostaviti do zdaj odlično delovanje etnično mešane pehotne enote oboroženih sil BiH znotraj danskega kontingenta v silah Isaf v afganistanski pokrajini Helmand.

pogosteje ukvarjata z rešitvijo izzivov iz razmerja med nalogami in viri. Nadrejeni poveljstvi v Neaplju in Monsu sta dobro seznanjeni s stanjem ter skupaj s poveljstvom Nata in Euforja v Sarajevu iščeta rešitve za ustrežnejšo organiziranost, usklajeno z nalogami obeh poveljstev.

Organiziranost Natovega poveljstva Sarajevo

Natovo poveljstvo Sarajevo, ki je podrejeno Natovemu združenemu poveljstvu sil v Neaplju, ki mu poveljuje ameriški admiral Samuel J. Locklear, je razdeljeno na poveljniško skupino, skupino za obrambne reforme in skupino za podporo (organigram 2). Od Iforja do zdajšnjega Natovega poveljstva Sarajevo je poveljujoči general z izjemo leta 2009, ko je poveljeval general italijanskih oboroženih sil, vedno general iz oboroženih sil ZDA. Dejstvo, da Natovemu poveljstvu Sarajevo poveljuje ameriški general, ima v BiH velik pomen, predvsem zaradi neodločnosti EU med vojno od leta 1992 do 1995 in posredovanja Nata z vodilno vlogo ZDA. Poveljstvu trenutno poveljuje brigadni general David B. Eneyart.

Organigram 2: Natovo poveljstvo Sarajevo

Slika 1: Linija poveljevanja – vodstvo Natovega poveljstva Sarajevo

Skupina za podporo ima za nalogo izpolnjevanje druge in tretje točke poslanstva. Slovenska vojska je enoletno vodenje skupine za podporo prevzela konec novembra 2011. To je naš drugi mandat, prvega je leta 2008/2009 z odliko opravila takratna skupina pripadnikov Slovenske vojske pod vodstvom polkovnika Stojana Zabukovca. Kot že omenjeno, se precej nalog skupine za

podporo poleg podpore delovanja Natovega poveljstva Sarajevo in vojaške baze Butmir nanaša tudi na delovanje Euforja, zato je neposredno sodelovanje vseh štabnih organov obeh poveljstev ključni element delovanja mednarodnih sil v BiH. V zadnjem času je bil eden izmed najodmevnejših uspehov skupine za podporo predaja vojaške baze Butmir II, nekdanje baze

oboroženih sil Republike Italije, oboroženim silam BiH, kar je bil rezultat dolgotrajnih in zapletenih pravnih, infrastrukturnih, finančnih, okoljevarstvenih in varnostnih procesov, ki so trajali kar nekaj let.

Prihodnost

Podlaga za sedanjo politično ureditev BiH je še vedno daytonski sporazum, ki po šestnajstih letih potrebuje preoblikovanje oziroma sprejetje konsenza BiH in mednarodne skupnosti o učinkovitejši ter cenejši državni ureditvi, s poudarkom na gospodarskih reformah. Država ob približno 40-odstotni stopnji nezaposlenosti z zelo velikim državnim aparatom, v katerem je več kot 140 ministrov, za svoje administrativno delovanje porabi več kot 50 odstotkov državnega proračuna. Prav tako je primer zapletene in neučinkovite ureditve trenutna politična kriza, saj že od volitev oktobra 2010 ni vzpostavljena oblast tako na ravni Federacije BiH kot države. Nujne so korenite reforme, s skupno željo vseh prebivalcev BiH, da lepšo in varnejšo prihodnost najdejo v evro-atlantskih povezavah. Seveda je rešitev državne ureditve, ki bo ustrezala vsem etničnim skupinam in ob predvidevanju sedanje ureditve ter zapletenega zgodovinskega spomina, prava uganka. Prav zaradi navedenega je navzočnost mednarodne skupnosti v BiH še kako potrebna. Nato ima vsaj v delu države velik ugled, poleg tega sta tudi vključevanje in želja po vključitvi sosednjih držav iz regije v zavezništvo pomembna dejavnika za prepričevanje tistih, ki na Nato še vedno gledajo kot na nekdanjega

nasprotnika. Za prihodnost BiH s kakršnokoli notranjo ureditvijo bi bilo članstvo v Natu ključnega pomena predvsem z vidika, da se vzpostavi visoka stopnja nacionalne varnosti in s tem ustvarijo pogoji za nujen gospodarski razvoj ter naložbe v BiH. Navzočnost Nata v BiH je do sprejetja v Severnoatlantsko zavezništvo obvezna in pomeni velik dejavnik stabilnosti. Za Slovenijo sta mir in stabilnost na Zahodnem Balkanu strateškega pomena, kar je jasno zapisano tudi v Resoluciji o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije (ReSNV-1) iz leta 2010. Slovenija je v BiH vojaško navzoča že od oktobra 1997 in s svojim sodelovanjem v Sforju, Euforju ter Natovem poveljstvu Sarajevo dokazuje, da sta zanjo mir in stabilnost v regiji najvišjega pomena. Enote in posamezniki Slovenske vojske so skozi vse dosedanje delovanje v BiH vestno in uspešno opravljali naloge, za kar so visoko cenjeni tako v bosansko-hercegovski kot mednarodni javnosti. Z uspešnim razvojem in izkušnjami s prehojene poti od partnerstva do članstva v Natu je Slovenska vojska vedno pomagala ter svetovala državam iz nekdanje skupne države pri doseganju njihovih ciljev in polnopravnega članstva v Natu. V BiH bi morala biti vloga Slovenije in Slovenske vojske še večja, samozavestno pa moramo še naprej zasedati najvišje vojaške funkcije v okviru Nata v BiH ter tiste funkcije, ki imajo velik vpliv na obrambne reforme, za kar smo nedvomno usposobljeni in ne nazadnje tudi zaželen partner bosansko-hercegovskih kolegov.

Active in the NATO Command in Sarajevo and more widely in Bosnia and Herzegovina

The main task of the NATO Command in Sarajevo, which is subordinated to the NATO Allied Joint Force Command Naples, is to advise the authorities of Bosnia and Herzegovina on the reform of their armed forces, the adoption of NATO standards and joining the Euro-Atlantic Alliance. Currently, approximately 80 members are employed at the NATO Command in Sarajevo; out of these, there are five members of the Slovenian Armed Forces who are on duty in the Support Unit. Colonel Milan Žurman is the Chief of Staff/Chief of the Support Section, Major Andrej Svetanič performs the duty of an executive officer of the Chief of Staff/Chief of the Support Section, First Sergeant David Žagar performs the duty of Administrative Assistant to Chief of Staff/Chief of the Support Section, and the other two members perform their duties in subordinate sectors.

ŠE ZADNJE PREVERJANJE SVNKON 23 KFOR

Besedilo: **Nataša Oblak**
Fotografije: **Bruno Toič**

Demonstranti pred kordonom izzivajo vojake pred vhomom na varovano območje.

V Vojašnici Franca Rozmana Staneta je v sredo, 16. februarja, potekalo preverjanje pripravljenosti pripadnikov za SVNKON 23 Kfor, ki se že od oktobra lani pripravljajo za delovanje v MOM. Večino kontingenta, v katerem je 317 pripadnikov, sestavlja 10. motorizirani bataljon, ki bo v kontingent prispeval dve četi. V okviru preverjanja so urili bojne postopke na ravni čete, in sicer postopek pregleda kontrolnih točk, pregled oseb ter vozil in varovanje območja, na katerem so se po scenariju pred varovanim objektom začeli zbirati demonstranti, ki so najprej mirno protestirali, nato pa nadaljevali z nasiljem. »Do zdaj naši pripadniki s protesti še nimajo izkušenj, vendar so bili in bodo vedno pripravljeni na vse, zato tudi urijo take postopke,« je povedal poveljnik 1. čete 10. MOTB nadporočnik Jure Rosulnik.

Dobro usposobljeni za nalogo

Zunaj objekta se začnejo zbirati demonstranti, postajajo vse glasnejši, pogledujejo proti objektu. Najprej do obzidja prideta demonstranta, malo pogledujeta naokoli, pozneje se jima

pridružita še dva. Vojaki, ki nadzirajo obzidje, jih opozorijo, da so na varovanem območju, in jih prosijo, da odidejo. Po pregovarjanjih se demonstranti le odpravijo stran od objekta, vendar se združijo še z drugimi demonstranti. Začnejo glasno izzivati vojake, ki

Varovanje vhoda objekta posebnega pomena

varujejo vhodno točko v objekt, metati kamenje in druge predmete v njih, uporabijo pa tudi silo. Vodstvo enote je zunanjo blokado spravilo noter, ožja blokada pred vhomom pa je zatrla njihove poskuse, ko so hoteli vdreti v objekt posebnega pomena. Vojaki so se

postavili v kordon, vizir na čeladi so imeli zaprt, ščit je bil v zaščitnem položaju. Demonstranti so še naprej napadali pripadnike, zato so začeli razbijati množico demonstrantov.

Nadaljevanje na 19. strani

4246.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

medaljo za mednarodno sodelovanje
V. stopnje

prejme:
JONAS WENNERBERG, Švedska

Številka: 094-2/2010-20

Datum: 17. 6. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4247.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

veliko plaketo za sodelovanje

prejmeta:
ZDRUŽENJE SEVER, Ljubljana
ZVEZA VETERANOV VOJNE ZA
SLOVENIJO – SEKCIJA MSNZ, Ljubljana

Številka: 094-2/2010-24

Datum: 8. 7. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4248.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

I. medaljo za mednarodno sodelovanje

I. stopnje

prejme:
brigadni general CLAUDIO BERTO, Italija

**II. medaljo za mednarodno sodelovanje
II. stopnje**

prejmejo:
podpolkovnik FRANCESCO ANSALONE, Italija
brigadni general GIUSEPPENICOLA TOTA, Italija
polkovnik MICHELE VICARI, Italija

**III. medaljo za mednarodno sodelovanje
III. stopnje**

prejme:
major FRANCESCO COLASANTI, Italija

**IV. medaljo za mednarodno sodelovanje
IV. stopnje**

prejme:
višji štabni praporščak RAFFAELE MANCO, Italija

Številka: 094-2/2010-33

Datum: 17. 9. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4249.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Ur. list RS, št. 68/07) in sklepov ožjega kolegija ministrice za obrambo z dne 13. 10. 2009 izdajam

**ODREDBO
O IZREDNEM POVIŠANJU ČASTNIKOV
OB UPOKOJITVI**

I. v čin podpolkovnik:

Bogdan AVBAR, 1955

II. v čin major:

Boris JOŠT, 1956

Številka: 811-3/2010-28

Datum: 22. 9. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4250.

Na podlagi tretjega in petega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in 6. člena Uredbe o činih in poviševanju

v Slovenski vojski (Ur. list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06 in 116/07) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI ČINA POROČNIK**

Jernej ALIČ, 1982
Dejan BALAŽIČ, 1976
Žigmond BALOG, 1984
Jaka BERGER, 1979
Siniša BIZJAK, 1983
Manja GYERGYEK, 1983
Tina JERINA, 1981
Tilen KAVČIČ, 1985
Tadeja KOKOL, 1984
Boštjan KOPŠE, 1983
Necj KOVAC, 1984
Jošt LAZNIK, 1986
Marko LIPOVAC, 1984
Egon LOZEJ, 1981
Moša MARINIČ ŽUNIČ, 1986
Aleš OBREHT, 1986
Peter PAUŠIČ, 1986
Daniel PEJOVIČ, 1982
Andrej PLOHL, 1986
Matej POLJAK, 1984
Gregor PONGRAC, 1980
Blaž PRIMC, 1984
Metka REBOLJ, 1985
Jure REPINA, 1986
Robi RESNIK, 1986
Darko RUDOLF, 1974
Zoran TRATNIK, 1982
Tomaž ZELENIK, 1982
Miha ŽNIDAR, 1982

Številka: 811-3/2010-29

Datum: 24. 9. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4251.

Na podlagi 46. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Ur. list RS, št. 68/07) in 15. a člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Ur. list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06 in 116/07) izdajam

**UGOTOVITVENI AKT
O ODPOVEDI ČINU IN
ODREDBO O PRIZNANJU ČINA**

1. Ugotovi se, da se je Igor BIZJAK, rojen 1964, dne 16. 8. 2010 pisno odpovedal osebnemu činu poročnik.
2. Igorju BIZJAKU se prizna čin praporščak.

Številka: 811-4/2010-34

Datum: 28. 9. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4252.

Na podlagi 46. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Ur. list RS, št. 68/07) in

15. a člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Ur. list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06 in 116/07) izdajam

**UGOTOVITVENI AKT
O ODPOVEDI ČINU IN
ODREDBO O PRIZNANJU ČINA**

1. Ugotovi se, da se je Srečko KOTNIK, rojen 1959, dne 20. 8. 2010 pisno odpovedal osebnemu činu stotnik.
2. Srečku KOTNIKU se prizna čin štabni vodnik.

Številka: 811-4/2010-32

Datum: 28. 9. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4253.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

I. zlato medaljo Slovenske vojske

prejmejo:
Jože PLUT, 1964
Matjaž ŽIROVNIK, 1957
18. BATALJON JRKBO

II. srebrno medaljo generala Maistra

prejmejo:
Stanislav ANDREJAŠ, 1960
Aleš CENTA, 1965
Damjan HRIBAR, 1970
Simon KOREZ, 1962
Ivan KOS, 1954
Radoš MELINK, 1968
Rajko MIKLAVC, 1955
Dragomir PAVKOVIČ, 1959

III. srebrno medaljo Slovenske vojske

prejmejo:
Boštjan BAŠ, 1974
Damjan BREGANT, 1975
Srečko GOLI, 1965
Andreja KOBLAR, 1971
Danijel KOVAC, 1972
Ramiz SELMANI, 1960
Janko SLAVEC, 1957
Ivan ŠMON, 1973
Gregor ŽAGAR, 1969

IV. bronasto medaljo generala Maistra

prejmejo:
Mladen BERGER, 1959
Matjaž BIZJAK, 1976
Ljubomir CANKAR, 1953
Damjan FARTEK, 1970
Jasna FEDRAN, 1977

Luka GORJUP, 1977
Leon HOLC, 1969
Jernej IVAN, 1969
Sanda JAKOPIČ, 1968
Mladen JANEŠ, 1962
Roman KERVINA, 1969
Željko KRALJ, 1962
Dominik LESKOVEC, 1962
Aleš MAUKO, 1968
Matjaž MAV, 1972
Bojan ŠKOFLEK, 1964
Andrej VRVIŠČAR, 1974

V. bronasto medaljo Slovenske vojske

prejmejo:
Matjaž Damijan BOHINC, 1970
Gregor MARINIČ, 1975
Monja RIBIČ, 1973
Robert SUHADOLNIK, 1963
Nataša SVETINA, 1975

VI. medaljo ministra za obrambo

prejmejo:
Leon BEVC, 1962
Bojan COLAVINI, 1957
Matjaž KOŠTRUN, 1967
Miloš SAJIČ, 1966

VII. bronasto medaljo za znanstvenoraziskovalne dosežke

prejme:
Martin PREMK, 1971

VIII. bronasto medaljo za kulturne dosežke in promocijo SV

prejmeta:
Janez BENKO, 1978
Ladislav MESARIČ, 1964

Številka: 094-2/2010-37

Datum: 15. 10. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4254.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

medaljo za mednarodno sodelovanje II. stopnje

prejme:
polkovnik JOHANN PEČNIK, Avstrija

Številka: 094-2/2010-38

Datum: 15. 10. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4255.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

zlato medaljo Slovenske vojske

prejme:
Miha BUTARA, 1950

Številka: 094-2/2010-40

Datum: 22. 10. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4256.

Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in g. ter 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Ur. list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06 in 116/07) izdajam

**ODREDBO
O POVIŠANJU ČASTNIKOV**

I. v čin polkovnik:

Dean GROFF, 1969

II. v čin podpolkovnik:

Leon HOLC, 1969
Robert VERLIČ, 1971

III. v čin major:

Boris BOLFEK, 1971
Uroš BREŃIČ, 1971
Ivan ERMENC, 1968
Anton FRUMEN, 1961
Vesna GERŽINA, 1970
Lidija HORVAT PETEK, 1973
Janez KLJUN, 1966
Bojan KOVIČ, 1969
Jernej PETERNELJ, 1968
Aleksander VIDERGAR, 1975
Marjan ZUPANČIČ, 1974

IV. v čin stotnik:

Aleš DOLŠEK, 1966
Marko GREGORIČ, 1969
Robert KORDIŠ, 1972
Andrej KOŠMRLJ, 1976

Juraj KRNIJAK, 1962
Rajko LIKAR, 1965
Roman LOVŠIN, 1965
Mile MARINKOVIČ, 1974
Dejan MATIJEVIČ, 1971
Samo MIHACIČ, 1972
Klemen MIJATOV, 1975
Aleš MIKLAVČIČ, 1963
Robert PERČIČ, 1969
Branko POKLIČ, 1971
Matija SKRBINEK, 1974
Gorazd STERGAR, 1978
Slavko ŠPEC, 1966
Daniel ŠULER, 1971
Marko VOLOVLEK, 1967
Anton ZAVODNIK, 1970
Alojz ZUPANČIČ, 1973

V. v čin nadporočnik:

Primož BANTAN, 1980
Blaž BENIGER, 1978
Robert BENKO, 1967
Tonja DELOPST, 1973
Kristijan DRAGOJEVIČ, 1977
Miha EINHAEUER, 1979
Tomaž HRVATIN, 1981
Peter JAZBINŠEK, 1976
Andrej JESENOVEC, 1975
Aleksander JOVIČ, 1977
David JUSTIN, 1973
Franc KLEMEN, 1981
Andrej KOSIČ, 1981
Bogdan KOVČAN, 1973
Jože LUŽAR, 1971
Ivan MIKLAVC, 1979
Bernard POLANEC, 1976
Samo STREHAR, 1975
Iztok STRGAR, 1972

Številka: 811-3/2010-31

Datum: 25. 10. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4257.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA
ZA OBRAMBO**

I. medaljo za mednarodno sodelovanje
II. stopnje

prejmejo:
polkovnik CARLO EMILIANI, Italija
podpolkovnik MARIO STEFANO RIVA, Italija
polkovnik FABRIZIO SELLANI, Italija

II. medaljo za mednarodno sodelovanje
III. stopnje

prejmejo:
stotnik GIANFRANCO ALBANESE, Italija
major ANTONIO BIFULCO, Italija
stotnik MASSIMILIANO DAVID, Italija
podpolkovnik ANGELO DEL LUNGO, Italija
major FABIO ESPOSITO, Italija
stotnik MARCO FIASCHETTI, Italija
stotnik GABRIELE GUIDI, Italija
podpolkovnik LASZLO KANYO, Madžarska
podpolkovnik ZOLTAN KATONA, Madžarska
poročnik ALESSANDRO MACCHITELLA, Italija
stotnik MORENO PROIETTI, Italija
podpolkovnik GIUSEPPE SCUDERI, Italija
podpolkovnik LIVIU STOICA, Romunija
major SALVATORE TUNNO, Italija
poročnik LUIGI VILLANI, Italija

Številka: 094-2/2010-46

Datum: 18. 11. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4258.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07) izdajam

**ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO**

I. medaljo za mednarodno sodelovanje
II. stopnje

prejme:
polkovnik EDUARDO RUSSO, Italija
II. medaljo za mednarodno sodelovanje
IV. stopnje

prejme:
praporščak CORRADO OPPIZIO, Italija

Številka: 094-2/2010-47

Datum: 6. 12. 2010

**Dr. Ljubica JELUŠIČ
MINISTRICA**

4259.

UKAZ ŠT. 094-4/2010-29
NAČELNIKA GENERALŠTABA

**SLOVENSKE VOJSKE
Z DNE 10. 9. 2010**

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07)

PODELJUJEM

priznanje Slovenske vojske, ki ga prejmejo:

medaljo v službi miru

za sodelovanje v operaciji v podporo miru v mednarodnih silah naslednjim pripadnikom SVNKON 24 EUFOR:
Primož ADAMLJE, 1979
Ciril BELŠAK, 1963
Vojislav BUČAN, 1955
Igor CVERLE, 1966
Mario DOMJANIČ, 1981
Zoran GORJUP, 1970
Edvard HAJDINJAK, 1958
Andrej JARNI, 1964
Ivan JERINA, 1967
Stanislav KONDA, 1955
Jože KRAPEŽ, 1969
Martin LESKOVAR, 1963
Aleš LEŠNJAK, 1975
Julij LEVPUŠČEK, 1956
Gašper LOČNIŠKAR, 1979
Drago MAGDIČ, 1962
Miran NOVAK, 1968
David OZEBEK, 1970
Gordan PAVKOVIČ, 1961
Ranko PEROVIČ, 1959
Gorazd ROLIH, 1968
Janko SVENŠEK, 1953
Igor TOMŠE, 1964
Marija ULCEJ, 1955

**Generalmajor
Mag. Alojz ŠTEINER
NAČELNIK**

4260.

UKAZ ŠT. 094-4/2010-30
NAČELNIKA GENERALŠTABA
SLOVENSKE VOJSKE
Z DNE 10. 9. 2010

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07)

PODELJUJEM

priznanje Slovenske vojske, ki ga prejmejo:

medaljo v službi miru

za sodelovanje v operaciji v podporo miru v mednarodnih silah naslednjim pripadnikom SVNKON 21 KFOR:
Rok AHMEDOVIČ, 1986

Zdenko BELINA, 1971
Zejadin BITIČ, 1958
Jožef BUDJA, 1963
Željko ČAKIČ, 1963
Goran DROVENIK, 1966
Goran ERJAVEC, 1971
Borut GABERŠČEK, 1971
Maks GOLOB, 1961
Matjaž GORIČAR, 1955
Romana HABJANIČ, 1963
Marjan HORVAT, 1973
Melita HRIBLJAN, 1977
Mejsut LIKA, 1967
Franci MOGOLIČ, 1966
Aleksander NARAD, 1964
Boštjan PIKON, 1963
Boštjan PROSENIK, 1982
Ludvik SENIČAR, 1960
Marjan SLANIČ, 1970
Mateja TERAN, 1983
Zdenka VESELIČ, 1963
Miloš VODOPIVEC, 1961
Janez VOLKAR, 1960
Franc ZAGRADIŠNIK, 1971
Katja ŽITKO, 1969

**Generalmajor
Mag. Alojz ŠTEINER
NAČELNIK**

4261.

UKAZ ŠT. 094-4/2010-31
NAČELNIKA GENERALŠTABA
SLOVENSKE VOJSKE
Z DNE 10. 9. 2010

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/07)

PODELJUJEM

priznanje Slovenske vojske, ki ga prejmejo:

medaljo v službi miru

za sodelovanje v operaciji v podporo miru v mednarodnih silah naslednjim pripadnikom SVNKON 13 ISAF:
Peter ADAMIČ, 1972
Aleksander AJLEC, 1978
Aleš ANŽIČ, 1978
Andrej BABIČ, 1975
Jasmina BURJAN, 1982
Jure CASERMAN, 1981
Nikolaj CIGLER, 1967
Silvo COLOMBO, 1982
Tadej ČREŠNIK, 1976
Tomi DEŽELAK, 1979
Gordana DJORDJEVIČ, 1954
Uroš ERJAVEC, 1984
Dimitrij FAJT, 1977
Andrej FRUEHVIRT, 1976

Drago HARNIK, 1981
 Robert HOLC, 1977
 Robert HORVAT, 1971
 Gregor HOZJAN, 1986
 Tomaž HRVATIN, 1981
 Haris HUSIČ, 1985
 Robert JANŽEKOVIČ, 1980
 Simon JELEN, 1974
 David JODL, 1976
 Boštjan JURGEČ, 1975
 Marko JUS, 1981
 Mitja KELENC, 1986
 Daniel KIRBUS, 1958
 Samo KOČJAN, 1990
 Aleš KOLOŠA, 1979
 Sašo KONČAN, 1979
 Gorazd KOPRIVNIK, 1977
 Dominik KOREN, 1978
 Robert KOVAČ, 1974
 Nikola KOVAČIČ, 1978
 Mitja KREN, 1976
 Boris KUGLER, 1978
 Albert LAKOTA, 1957
 Zoran LAMOT, 1982
 Boris LENARČIČ, 1979
 Ivan LIPOVAC, 1959
 Robert MAČEK, 1978
 Samo MIHELIC, 1965
 Vito MUHIČ, 1970
 Gregor PEKOVŠEK, 1981
 Aleš PETERNEL, 1978
 Uroš PETROVIČ, 1978
 Boris PLEMENITAS, 1977
 Darko PLEVNİK, 1981
 Peter PODGORŠEK, 1980
 Danijel REŽONJA, 1984
 Anže RODE, 1972
 Matej ROJKO, 1979
 Danijel SEČNJAK, 1976
 Tadej SEDLAR, 1968
 Roni SEMEC, 1982
 Tomaž SIMONIČ, 1980
 Dani ŠALAMON, 1983
 Srečko ŠEBJANIČ, 1980
 Darko ŠEMROV, 1964
 Bojan ŠESTAN, 1978
 Mihael ŠTROMAJER, 1978
 Luka TRNOVŠEK, 1984
 Ivan URBANČIČ, 1981
 Aleksander VARGA, 1973
 Matic VESNICER, 1984
 Simon ZAVNIK, 1969
 Sebastijan ZEBEC, 1988
 Alen ZELENJAK, 1978
 Peter ZVER, 1980

Simon ŽGAJNER, 1978
 Marko ŽITEK, 1980

**Generalmajor
 Mag. Alojz ŠTEINER
 NAČELNIK**

4262.

UKAZ ŠT. 094-4/2010-32
 NAČELNIKA GENERALŠTABA
 SLOVENSKE VOJSKE
 Z DNE 10. 9. 2010

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi
 (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno
 besedilo) ter 2. odstavka 80. člena
 Pravilnika o priznanjih Ministrstva za
 obrambo (Ur. list RS, št. 41/07)

PODELJUJEM

priznanje Slovenske vojske, ki ga prejmejo:
 mali nož Slovenske vojske – zlato

Jernej ALIČ, 1982
 Dejan BALAZIČ, 1976
 Žigmond BALOG, 1984
 Jaka BERGER, 1979
 Siniša BIZJAK, 1983
 Manja GYERGYEK, 1983
 Tina JERINA, 1981
 Tilen KAVČIČ, 1985
 Tadeja KOKOL, 1984
 Boštjan KOPŠE, 1983
 Nejc KOVAČ, 1984
 Jošt LAZNIK, 1986
 Marko LIPOVAC, 1984
 Egon LOZEJ, 1981
 Moša MARINIČ ŽUNIČ, 1986
 Aleš OBREHT, 1986
 Peter PAUŠIČ, 1986
 Daniel PEJOVIČ, 1982
 Andrej PLOHL, 1986
 Matej POLJAK, 1984
 Gregor PONGRAC, 1980
 Blaž PRIMC, 1984
 Metka REBOLJ, 1985
 Jure REPINA, 1986
 Robi RESNIK, 1986
 Darko RUDOLF, 1974
 Zoran TRATNIK, 1982
 Tomaž ZELENIK, 1982
 Miha ŽNIDAR, 1982

**Generalmajor
 Mag. Alojz ŠTEINER
 NAČELNIK**

4263.

UKAZ ŠT. 094-4/2010-33
 NAČELNIKA GENERALŠTABA
 SLOVENSKE VOJSKE
 Z DNE 13. 10. 2010

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi
 (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno
 besedilo) ter 2. odstavka 80. člena
 Pravilnika o priznanjih Ministrstva za
 obrambo (Ur. list RS, št. 41/07)

PODELJUJEM

priznanja Slovenske vojske, ki jih prejmejo:

I. zlato medaljo načelnika GŠSV:

Renato PETRIČ, 1958

II. bronasto medaljo načelnika GŠSV:

Anton SEVŠEK, 1982

III. medaljo načelnika GŠSV:

Drago BITENC, 1958
 Romana BORC OSOLNIK, 1970
 Igor BREŠAN, 1961
 Branko CEHNER, 1962
 Marko ČEBOKLI, 1959
 Gregor GUBENŠEK, 1977
 Lea HLADKY TURK, 1979
 Matjaž KAVKLER, 1974
 Boštjan PALČIČ, 1968
 Matevž RIBIČ, 1980
 Marko STOPAR, 1980
 Gorazd ŠKORJANC, 1965
 Damijan ŠTEMBERGER, 1972
 Nejc ZEMLJAK, 1981
 Ana ŽIBERT, 1966

IV. bronasto plaketo Slovenske vojske:

Irena BURGAR, 1968
 Saša GALIČIČ, 1977

V. srebrno medaljo vojaku SV za dosežene
 uspehe:

Goran BENIČ, 1978
 Barbara ČELHAR, 1979
 Robert KOČAR, 1969
 Bojan KOFOL, 1978
 Marko LEVŠTEK, 1982
 Robert POGOREVČNIK, 1981
 Milan PREDOVNIK, 1977
 Andrej ROBNIK, 1977
 Rajko SKERLOVNIK, 1976
 Jože SMOĐIČ, 1980
 Boštjan ŠPANINGER, 1979
 Danijel TRSTENJAK, 1977

VI. bronasto medaljo vojaku SV za
 dosežene uspehe:

Jure ADAMIČ, 1980
 Tomislav ANTOLIN, 1974
 Matej BAGARI, 1983
 Janez BRVAR, 1970
 Franci ČREŠNOVAR, 1978

Jure DETERDING, 1984
 Marko DREU, 1966
 Tomaž FERENČAK, 1979
 Damjan FRAS, 1984
 Laura GRANFOL, 1984
 Gregor HARNIK, 1979
 Bojan HARTMAN, 1976
 Damjan HLASTEČ, 1976
 Sašo JARC, 1983
 Dejan KOLENC, 1979
 Boštjan KRALJ, 1973
 Robert KREVELJ, 1985
 Mitja KRIŽAN, 1978
 Damir LUKAČ, 1984
 Albert MARINOVIC, 1977
 Aleš OREŠAR, 1981
 Emil PAVLIN, 1969
 Sašo PRISLAN, 1983
 Sašo SKOK, 1976
 Iztok SLAPNIK, 1981
 Marko ŠAVC, 1988
 Alojz ŠEKORANJA, 1970
 Davorin ŠTER, 1984
 Aleksander TITOVŠEK, 1983
 Aleš ZOBAVNIK, 1985
 Viljem ZOBEC, 1974
 Dejan ŽNIDARIČ, 1978
 Maja ŽNIDARŠIČ, 1983

VII. medaljo vojaku SV za dosežene
 uspehe:

Miroslav DREV, 1982
 Kristjan KOVŠE, 1980
 Igor KOZJEK, 1972
 Robert URH, 1978

VIII. srebrno priznanje za delo na
 športnem področju:

Marjan HUDIN, 1969

IX. priznanje za delo na športnem
 področju:

Dragan BUBNJIČ, 1972
 Bernarda ČEPLAK POZNIČ, 1978
 Martina ČUFAR, 1977
 Božo HENIGMAN, 1973
 Kristijan KOVAČIČ, 1976
 Mihael MARKIČ, 1971
 Jasmina PITAMIC VOJSKA, 1982
 Tadeja VILAR, 1982

**Generalmajor
 Mag. Alojz ŠTEINER
 NAČELNIK**

4264.

UKAZ ŠT. 094-4/2010-34
 NAČELNIKA GENERALŠTABA
 SLOVENSKE VOJSKE
 Z DNE 21. 10. 2010

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi
 (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno

besedilo) ter 2. odstavka 80. člena
 Pravilnika o priznanjih Ministrstva za
 obrambo (Ur. list RS, št. 41/07)

PODELJUJEM

priznanje Slovenske vojske, ki ga prejmejo:
 malo sabljo Slovenske vojske – zlato:

Boris BOLFEK, 1971
 Uroš BRENCIČ, 1971
 Ivan ERMENC, 1968
 Anton FRUMEN, 1961
 Vesna GERŽINA, 1970
 Lidija HORVAT PETEK, 1973
 Janez KLJUN, 1966
 Bojan KOVIČ, 1969
 Jernej PETERNELJ, 1968
 Aleksander VIDERGAR, 1975
 Marjan ZUPANČIČ, 1974

**Generalmajor
 Mag. Alojz ŠTEINER
 NAČELNIK**

4265.

UKAZ ŠT. 094-4/2010-35
 NAČELNIKA GENERALŠTABA
 SLOVENSKE VOJSKE
 Z DNE 21. 10. 2010

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi
 (Ur. list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno
 besedilo) ter 2. odstavka 80. člena
 Pravilnika o priznanjih Ministrstva za
 obrambo (Ur. list RS, št. 41/07)

PODELJUJEM

priznanje Slovenske vojske, ki ga prejme:
 malo sabljo Slovenske vojske – srebrno:
 Peter NEDELKO, 1966

**Generalmajor
 Mag. Alojz ŠTEINER
 NAČELNIK**

4266.

Na podlagi sedmega odstavka 63. člena
 Zakona o obrambi (Ur. list RS, št. 103/04 –
 uradno prečiščeno besedilo), 9. in 10. člena
 Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski
 vojski (Ur. list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06 in
 116/07) ter Odredbe ministrice za obrambo
 RS, št. 811-1/2009-496 z dne 6. 5. 2009,
 izdajam

**ODREDBO
 O POVIŠANJU PODČASTNIKOV**

I. v čin praporščak:

Peter NEDELKO, 1966

II. v čin višji štabni vodnik:

Melita BALEK, 1971
 Anton KERIN, 1969

Albert KOČEVAR, 1967
Dejan KOREN, 1976
Igor LEDINEK, 1973
Enes PAŠALIČ, 1971
Darko SUŠNIK, 1968
Damijan ŠTEMBERGER, 1972

III. v čin štabni vodnik:

Borut BRECELJ, 1979
Denis BUKOVEC, 1971
Bernard ČELHAR, 1970
Franc ČEŠNJEVAR, 1966
Dušan ČRNKO, 1978
Robert DRAŽNIK, 1976
Daniel ĐUKIČ, 1975
Aleksander ERJAVEC, 1976
Simon FABIJAN, 1961
Stanislav FABJANČIČ, 1971
Robert FALEŽ, 1968
Janez GRICAR, 1979
Dušan HORVAT, 1965
Ksenja KONJEDIČ, 1969
Simon KOŽUH, 1970
Marjan KUČAN, 1965
Aljoša LAJBAHER, 1977
Matjaž LAPAJNE, 1972
Vojko LEVA, 1971
Miha MAYER, 1978
Ignacij MERSEL, 1969
Miran MEZGEC, 1964
Marko NOVAK, 1973
Slavica PETROVIČ, 1968
Jože PLANINC, 1961
Jože PLUT, 1966
Gregor POLJANEC, 1978
Marijan PUST, 1965
Gregor REBERNIK, 1977
Uroš ROVAN, 1973
Kristijan RUSTJA, 1978
Matevž SCHEICHER, 1978
Zoran SELIŠKAR, 1967
Benjamin SVENŠEK, 1976
Marko ŠMIGOC, 1967
Bernarda ŠRAJ, 1973
Roman ŠTANCER, 1968
Majda URBANČ, 1967
Majda VOGRINC, 1966
Matjaž ZANUT, 1974
Marjan ŽAGAR, 1967
Damjan ŽERDIN, 1976

IV. v čin višji vodnik:

Boštjan ARHAR, 1976
Andrej BERGANT, 1983
Željko BRUMEC, 1970

Marko BUNDERLA, 1981
Mitja DEDUKIČ, 1987
Martin DELOŠTO, 1979
Lea FERJAN, 1978
Silvo FERLIN, 1978
Jernej HANC, 1982
Milan INTIHAR, 1973
Matjaž JAKŠA, 1977
Matjaž KORELC, 1974
Boštjan KOSTEVC, 1967
Matej KRNC, 1972
Damir MILČINOVIČ, 1980
Jernej MUJDRICA, 1982
Boštjan OSOVNIK, 1978
Smiljan PERNEK, 1978
Nives PEVEC HORVAT, 1982
Matjaž PODGORNIK, 1975
Tomaž PORENTA, 1968
Fredí ROJKO, 1977
Barbara SLAK, 1981
Bojan SOČIČ, 1977
Samo ŠEPIČ, 1980
Uroš ŠPILAR, 1976
Robert VIDOVIČ, 1973
Jože VUČKO, 1967
Klemen ZOREC, 1980

Številka: 811-3/2010-32
Datum: 25. 10. 2010

Generalmajor
Mag. Alojz ŠTEINER
NAČELNIK GŠSV

4267.

UKAZ ŠT. 094-3/2010-774
NAČELNIKA POVELJNIŠKO-ŠTABNE
ŠOLE
Z DNE 30. 7. 2010

Na podlagi 38. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/95) in Ukaza poveljnika Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje o priznanjih Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, šifra 094-1/2006-60 z dne 30. 11. 2006,

PODELJUJEM

priznanja Poveljniško-štabne šole slušateljem 18. generacije štabnega šolanja častnic in častnikov Slovenske vojske, ki so dosegli najboljši učni uspeh

1. zlati znak Poveljniško-štabne šole:
Roman CENČIČ, 1961
2. srebrni znak Poveljniško-štabne šole:
Edvard KOTNIK, 1964
3. bronasti znak Poveljniško-štabne šole:
Juraj KRNJAK, 1962

Polkovnik
Doc. dr. Tomaž KLADNIK
NAČELNIK

4268.

UKAZ ŠT. 094-3/2010-775
NAČELNIKA POVELJNIŠKO-ŠTABNE
ŠOLE
Z DNE 30. 7. 2010

Na podlagi 38. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/95) in Ukaza poveljnika Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje o priznanjih Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, šifra 094-1/2006-60 z dne 30. 11. 2006,

PODELJUJEM

priznanja Poveljniško-štabne šole slušateljem 17. generacije štabnega šolanja častnic in častnikov Slovenske vojske, ki so dosegli najboljši učni uspeh

1. zlati znak Poveljniško-štabne šole:
Dejan MATIJEVIČ, 1974
2. srebrni znak Poveljniško-štabne šole:
Robert PIRNOVAR, 1971
3. bronasti znak Poveljniško-štabne šole:
Marko VOLOVLEK, 1967

Polkovnik
Doc. dr. Tomaž KLADNIK
NAČELNIK

4269.

UKAZ ŠT. 094-3/2010-776
NAČELNIKA POVELJNIŠKO-ŠTABNE
ŠOLE
Z DNE 30. 7. 2010

Na podlagi 38. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/95) in Ukaza poveljnika Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje o priznanjih Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, šifra 094-1/2006-60 z dne 30. 11. 2006,

PODELJUJEM

priznanja Poveljniško-štabne šole

slušateljem 13. generacije višjega štabnega šolanja častnic in častnikov Slovenske vojske, ki so dosegli najboljši učni uspeh

1. zlati znak Poveljniško-štabne šole:
Jernej PETERNELJ, 1969
2. srebrni znak Poveljniško-štabne šole:
Marjan ZUPANČIČ, 1970
3. bronasti znak Poveljniško-štabne šole:
Dejan OKOVIČ, 1968

Polkovnik
Doc. dr. Tomaž KLADNIK
NAČELNIK

4270.

UKAZ ŠT. 094-3/2010-777
NAMESTNIKA NAČELNIKA
POVELJNIŠKO-ŠTABNE ŠOLE

Z DNE 30. 7. 2010

Na podlagi 38. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/95) in Ukaza poveljnika Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje o priznanjih Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, šifra 094-1/2006-60 z dne 30. 11. 2006,

PODELJUJEM

za odlično sodelovanje in podporo Poveljniško-štabni šoli pri izvedbi programa štabnega šolanja

bronasto plaketo Poveljniško-štabne šole:
1. BRIGADA SLOVENSKE VOJSKE

Polkovnik
Doc. dr. Tomaž KLADNIK
NAČELNIK

4271.

UKAZ ŠT. 094-3/2010-778
NAČELNIKA POVELJNIŠKO-ŠTABNE
ŠOLE
Z DNE 30. 7. 2010

Na podlagi 38. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/95) in Ukaza poveljnika Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje o priznanjih Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, šifra 094-1/2006-60 z dne 30. 11. 2006,

PODELJUJEM

za prispevek k kvalitetni izvedbi izobraževanja slušateljev na 17. in 18. štabnem šolanju

pohvalo načelnika Poveljniško-štabne šole:

Klemen MIJATOV, 1975
Uroš PEROVŠEK, 1970
Viktor POTOČNIK, 1962
Miha RIJAVEC, 1990
Vojko SOTLAR, 1976

Polkovnik
Doc. dr. Tomaž KLADNIK
NAČELNIK

4272.

UKAZ ŠT. 094-3/2010-779
NAČELNIKA POVELJNIŠKO-ŠTABNE
ŠOLE
Z DNE 30. 7. 2010

Na podlagi 38. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/95) in Ukaza poveljnika Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje o priznanjih Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, šifra 094-1/2006-60 z dne 30. 11. 2006,

PODELJUJEM

za prispevek pri organizaciji izvedbe dodatnih vsebin na štabnem šolanju

pohvalo načelnika Poveljniško-štabne šole:
Zdravko KAC, 1964

Polkovnik
Doc. dr. Tomaž KLADNIK
NAČELNIK

4273.

UKAZ ŠT. 094-3/2010-780
NAČELNIKA POVELJNIŠKO-ŠTABNE
ŠOLE
Z DNE 30. 7. 2010

Na podlagi 38. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Ur. list RS, št. 41/95) in Ukaza poveljnika Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje o priznanjih Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, šifra 094-1/2006-60 z dne 30. 11. 2006,

PODELJUJEM

za prispevek pri organizaciji izvedbe dodatnih vsebin na višjem štabnem šolanju pohvalo načelnika Poveljniško-štabne šole:

Aleksander VIDERGAR

Polkovnik
Doc. dr. Tomaž KLADNIK
NAČELNIK

Nadaljevanje s 14. strani

Demonstranti so jezno in glasno odšli, vendar so se kmalu vrnili na drugi vhod v objekt ter spet napadli enoto, ki je na koncu le pregnala množico, vzpostavila red in zavarovala območje.

Kot nam je povedal nadporočnik Rosulnik, je tovrstno preverjanje pripadnikov nujno, saj morajo za dobro opravljanje nalog pokazati visoko stopnjo pripravljenosti. Varovanje objektov ne obsega le varovanja območja, temveč tudi vzpostavitev kontrolnih točk, nadzor množic, varovanje in sodelovanje z lokalno policijo.

V drugem delu preverjanja so tako pripadniki kontingenta vadili priprave na patroljiranje in izvedbo patrolje ter kontrolnih točk, en vod pa je igral sile za hitro posredovanje (ORF). Na Kosovu namreč slovenski vojaki tudi patroljirajo na premičnih kontrolnih točkah in opazovalnicah, da pregledajo dokumente o vozilu ter iščejo nelegalno orožje in strelivo. Patrolja kraj, kjer bo postavila premično kontrolno točko, najprej zavaruje, opremi s prometnimi znaki in ustrezno svetlobno signalizacijo ter vzpostavi vse najnujnejše elemente za delo. Pri tem namenljajo

posebno pozornost varnosti, zato morajo biti vojaki med pregledi vozil ustrezno opremljeni. Patrolje se po določenih časovnicah premikajo na nove lokacije, kjer spet postavijo premično kontrolno točko. Tako nenehno pregledujejo območje odgovornosti in s svojo navzočnostjo ovirajo prosto kriminalno delovanje.

Preverjanje pripravljenosti pripadnikov SVNKON 23 Kfor se je, kot nam je povedal nadporočnik Rosulnik, začelo že v ponedeljek, 14. februarja. Pregledali so opremo, vozila, oborožitev in dokumentacijo, ki jo morajo imeti za prevzem nalog na Kosovu.

V torek, 15. februarja, so na podlagi izdanega povelja za delovanje pripravili postopek odločanja v četi, ki so ga v sredo, 16. februarja, izvedli praktično na terenu. Kot je povedal, so pripadniki pripravljene na naloge, ki se opravljajo na Kosovu. »Menim, da smo skozi vsa usposabljanja in urjenja postopkov v preteklih mesecih pripadnike toliko usposobili, da so vrhunsko pripravljene, mogoče še bolj, kot se bo v MOM zahtevalo od nas.« V kontingentu so tudi pripadniki PPRS, ki so se, kot je dejal nadporočnik Rosulnik, dobro vključili med pripadnike stalne

Priprave na varovanje območja in nadzor množic

Napad na kordon

Razbijanje množice

sestave SV in so zelo motivirani. Menjava kontingenta bo potekala marca, in sicer bo prva polovica kontingenta odšla 24., druga pa 31. marca.

Preoblikovanje sil Kfor

Od začetka lanskega leta sile Kfor postopno prehajajo v naslednjo fazo delovanja, tako imenovano zadrževalno navzočnost, kar pomeni preoblikovanje poveljstev in

postopno zmanjševanje manevrskih sil. 1. septembra lani se je spremenila organizacijska struktura poveljstva Kforja, saj se je število vojaških in civilnih pripadnikov poveljstva z nekaj več kot 800 zmanjšalo na nekaj več kot 500 pripadnikov, ker so se štabni sektorji združevali. Do 1. marca letos je v Kforju delovalo nekaj več kot 10.000 pripadnikov, od 1. marca pa le še približno 5500 pripadnikov. Naloge slovenskega

Stoletja nemirnega Kosova

Zgodovina etničnih sporov na Kosovu je dolga že več stoletij, najbolj znana pa je bitka na Kosovem polju leta 1389, ko so Srbi izgubili proti Otomanom, v pokrajino pod turškim cesarstvom pa so se začeli naseljevati Albanci. Leta 1913 so Kosovo ponovno priključili Srbiji, leta 1974 pa je bil v ustavi nekdanje Jugoslavije Kosovu dodeljen status avtonomne pokrajine. S tem so dobili Albanci predstavnike v predsedstvu federacije, svoj parlament, vlado, policijo in druge institucije. Po Titovi smrti so se začele napetosti med etničnimi Albanci in Srbi stopnjevati, takratni srbski voditelj Slobodan Milošević pa je leta 1989 razveljavil avtonomnost Kosova. Septembra 1991 so etnični Albanci na Kosovu na neuradnem referendumu množično glasovali za neodvisnost, česar pa vlada Srbije ni priznala. Spori so se zaostri februarja 1998, ko se je začela vojna med srbskimi silami in kosovsko osvobodilno vojsko (KOV), ki jo je leta 1993 ustanovila manjšina kosovskih Albancev, ki se ni strinjala z nenasilno politiko Demokratične zveze Kosova Ibrahima Rugove. Konec februarja in v začetku marca 1998 so Srbi napadli nekaj vasi na Kosovu, zaradi česar se je priljubljenost KOV povečala in je imela nadzor nad približno 40 odstotki ozemlja Kosova. Konec maja 1998 je Srbija začela ofenzivo ob meji z Albanijo, zaradi česar je približno 15.000 ljudi zbežalo v Albanijo, 30.000 pa v Makedonijo. Severnoatlantski svet Nata je 20. junija istega leta proučeval morebitne vojaške operacije za ustavitev spopada, vendar se zaradi izjav KOV o združitvi z Albanijo zanjo ni odločil. Do sredine avgusta so srbske sile zavzele večino ozemlja, ki je bilo prej pod nadzorom KOV, kar je povzročilo nov val beguncev.

Sledili so novi poskusi diplomatskega reševanja spopada in neuspešna pogajanja v francoskem mestu Rambouillet, Nato pa je 24. marca 1999 brez odobritve VS OZN začel vojaško zračno operacijo nad ZRJ (Allied Forces), cilja pa sta bila sprejetje rambouilletskega dogovora in umik srbskih enot s Kosova. Srbski parlament je 3. junija glasoval za odobritev mirovnega načrta, zračni napadi pa so se končali 10. junija 1999, ko je VS OZN sprejel resolucijo 1244. Z njo je vzpostavil mednarodno civilno in vojaško navzočnost na Kosovu kot UNMIK. Prav tako je od aprila do septembra 1999 potekala humanitarna operacija Nata Zavezniško pristanišče (Allied Harbour), katere cilj je bila pomoč beguncem. Skladno z vojaško-tehničnim sporazumom med Natom, vlado ZRJ in Republiko srbsko, podpisanim 9. junija, ter sporazumom med ZRJ in posebnima odposlancema EU ter Rusije se je začel umik jugoslovanskih sil s Kosova.

V okviru operacije Skupni nadzornik (Joint Guardian) je na Kosovu 12. junija z mandatom ZN začelo delovati 20.000 pripadnikov Natovih mednarodnih sil Kfor (Kosovo Force). Njihovi glavni cilji so bili poleg zagotovitve odhoda srbskih vojaških, policijskih in paravojaških sil s Kosova tudi vzpostavitev in ohranjanje varnosti v tej pokrajini, nadzor nad izvajanjem dogovorov o koncu spopada ter zagotavljanje pomoči UNMIK.

Ko je Kfor junija 1999 prišel na Kosovo, tam niso delovale nobene civilne strukture ali upravne službe. Danes si sile Kfor še naprej prizadevajo zagotavljati in ohranjati varnost na Kosovu za vse državljane, ne glede na njihovo narodnost.

Poročanje nadrejenemu poveljstvu o poteku varovanja in nadzora območja

Pregled vozila na kontrolni točki

kontingenta ostajajo nespremenjene, in sicer zagotavljanje varnega okolja ter svobode gibanja in vzpostavljane razmer za prenos odgovornosti civilnim oblastem. Večino 23. kontingenta SV v Kforju predstavljata manevrski četi z logističnim elementom, kontingent

pa sestavljajo še štiri skupine, od 1. aprila pa bo pet skupin za povezavo in nadzor; vod vojaške policije ter nacionalni podporni element, nekaj pripadnikov bo delo opravljalo v poveljstvu Kforja v Prištini in regionalnem poveljstvu Zahod v Peći.

SVN KON 23 KFOR Final Check-Out

On Wednesday, 16 February, the final readiness check-out for members of the 23rd Slovenian Armed Forces (SAF) Contingent in KFOR, who have been preparing since October 2010 for their deployment to IOM, was carried out at the Franc Rozman Stane Barracks. The majority of the contingent, amounting to 317 members, also including 26 members of the contract reserve formation of the SAF, is composed of the 10th Motorised Battalion, contributing two companies to the contingent. The check-out comprised practicing the combat procedures at the level of a company, specifically the checkpoint control procedure, search of persons and vehicles and protecting the area in front of the protected facility, where (according to the scenario) demonstrators had started to gather, protesting peacefully at the beginning but later violently. 'So far, our members have had no riot experience; however, they have been and always will be prepared for everything, and for this reason practicing of such procedures was carried out,' said First Lieutenant Jure Rosulnik, commander of the 1st company of the 10th MOTB.

KO DRŽAVA ODPOVE

Odgovornost zaščititi kot nova norma mednarodnih odnosov? (2. del)

Opustošenje v Mjanmaru po ciklonu Nargis leta 2008

Fotografija: Hermann Fritz

Primarno odgovornost za zaščito svojih prebivalcev pred množičnimi grozodejstvi, kot so genocid, vojni zločini, zločini proti človeštvu in etnično čiščenje, ima država. Če neka država ne želi ali ne more ustaviti trpljenja svojega prebivalstva, postane sekundarna odgovornost zaščite naloga mednarodne skupnosti. Kot sem ugotovil v prejšnji številki revije, je prav to bistvo koncepta R2P oziroma odgovornosti zaščititi (Responsibility to Protect). To se sicer lepo sliši, koliko pa se je ta koncept v mednarodnih odnosih že resnično uveljavil in kako daleč je na poti svojega cilja, da torej postane mednarodnopravna norma, bom poskušal odgovoriti v tem članku.

Besedilo: Rok Zupančič

Koncept R2P je v mednarodnopolitično razpravo prinesel precej novosti, med drugim tudi nov pogled na humanitarno intervencijo. Težišče se je od pravice držav, da posredujejo, preneslo na odgovornost držav, da ukrepajo in zaščitijo ogrožene prebivalce. Prinesel je tudi novo razumevanje suverenosti, in sicer bistvo suverenosti države ni nadzor v tradicionalnem smislu, torej nad ozemljem in prebivalstvom, temveč odgovornost tako do lastnega prebivalstva kot mednarodne

skupnosti. Kot sem omenil v prejšnji številki, gre za odgovornost preprečiti množične zločine, odgovornost odzvati se nanje in odgovornost obnoviti državo. R2P je torej precej več kot le vojaška intervencija. Če že pride do odločitve o vojaškem posredovanju, mora biti ta legalna in legitimna. Varnostni svet Združenih narodov (VS ZN) bi moral po mnenju snovalcev koncepta R2P pri odločanju o tem, ali je vojaška akcija upravičena, upoštevati pet meril legitimnosti.

Kdaj je vojaška akcija upravičena?

Prvo je merilo pravičnosti. VS ZN mora odgovoriti na vprašanje, ali v določenem trenutku nekemu narodu grozi nepovratno oškodovanje v smislu množične izgube življenj oziroma etnično čiščenje kot posledica namernih dejanj države, nesposobnosti ali nepripravljenosti države, da ukrepa. Snovalci koncepta R2P so to merilo namenoma določili tako ozko in strogo, da ne bi prihajalo do vojaških posredovanj v primerih, kot so zapiranje

oporečnikov, mučenje političnih zapornikov, državni udar in podobno, na kar se je treba odzvati, vendar drugače. Drugo merilo je pravi namen. VS ZN mora razčistiti dilemo, ali je primarni namen predlagane vojaške akcije ustaviti trpljenje prebivalstva ali je v ozadju kakšen drugi motiv. Tretje merilo je odločitev o vojaškem posredovanju kot skrajni možnosti. Mednarodna skupnost se mora vprašati, ali so bile uporabljene vse miroljubne možnosti za rešitev spopada in ali obstaja utemeljena podlaga za prepričanje, da milejši ukrepi, kot je uporaba sile, ne bodo učinkovali. Četrto je merilo sorazmernosti. Premisliti je treba, ali so obseg, trajanje in intenzivnost načrtovane vojaške akcije na minimalni nujni ravni za zagotovitev zaščite prebivalstva. Zadnje, peto merilo so resnične možnosti uspeha. Pritrdilno je treba odgovoriti na vprašanje, ali obstajajo resnične možnosti, da bo vojaška akcija kos grožnji, pri čemer posledice vojaškega ukrepanja ne bodo hujše kot posledice neukrepanja.

Katero zlo je večje?

Še vedno ostaja odprto vprašanje legalnosti. Kaj bi se zgodilo, če bi se, upoštevaje vsa merila legitimnosti, pojavila potreba po vojaški intervenciji, vendar je VS ZN kot edina avtorizirana, ki vojaško akcijo lahko avtorizira, ne bi odobril? Tak primer je bila Natova intervencija na Kosovu leta 1999. Opazni so bili vsi elementi legitimnosti za intervencijo, in sicer grobo kratenje človekovih pravic, etnično čiščenje ter podobno, vendar je Ruska federacija jasno oznanila, da bo z vetom preprečila vsakršno vojaško posredovanje, s čimer se legalizacija intervencije ni uresničila. V takih primerih se pojavi dilema, katero zlo je večje, in sicer oškodovanje mednarodnega pravnega reda, če pride do intervencije brez odobritve VS ZN, ali oškodovanje mednarodnega reda, če pride do

množičnega poboja ljudi, ker VS ZN ne ukrepa. Avtorji koncepta R2P na to odgovarjajo, da ne potrebujemo alternative VS ZN kot edini oblasti, pristojni za odločanje o vojaški intervenciji, temveč potrebujemo VS ZN, ki bo deloval bolje. VS ZN si zaradi svoje verodostojnosti ne more privoščiti, da bi se dogajali taki primeri, kot je bil kosovski, ko je sicer nelegalno, toda po prepričanju mnogih legitimno posredoval Nato in ustavil prelivanje krvi kljub dejstvu, da VS ZN uporabe sile ni podprl.

Nekatere temeljne zmotе o R2P

V razlagah koncepta R2P pogosto prihaja do nekaterih temeljnih zmot, ki jih je treba pojasniti. Zelo pogosto se pojavlja kritika, da je R2P le drugo ime za humanitarno intervencijo. Humanitarna intervencija zaradi človekoljubnih razlogov predvideva vojaško akcijo z uporabo sile, R2P pa naj bi bila več od tega. Bistvo R2P je predvsem preventivna akcija, ki pomeni dajanje politične, gospodarske, diplomatske, pravne in druge podpore državam, ki bi lahko zašle v nasilje, brez vojaške akcije. Tudi če preventivni ukrepi ne zadostujejo in se že pojavita nasilje ter potreba po odzivu, ni nujno, da je ta vojaški,

saj se mednarodna skupnost lahko zateče h grožnjam, sankcijam, diplomatskemu pritisku in podobnemu.

Druga pogosta zmot je, da R2P vedno vključuje uporabo vojaške prisile, ki naj bi bila nesporno zadnji izhod, ko so vse druge možnosti za zaščito prebivalstva uporabljene. Poleg tega obstaja precej omejitev, ki jih omenjam v tem besedilu, kdaj lahko pride do vojaške akcije. Dober primer napačne razlage R2P-ja je položaj v sudanski pokrajini Darfur. Resnost grožnje je bila z več kot 200.000 mrtvimi in več kot dvema milijonoma razseljenih oseb vsekakor dosežena, vendar po mnenju nekaterih vojaška intervencija ne bi smela biti uporabljena brezpogojno, saj bi lahko imela še hujše posledice za mirovni proces med severom in jugom zdaj sicer z referendumom že razdeljenega Sudana ter na človekoljubne dejavnosti, ki tam potekajo. Avtorji koncepta R2P v primeru Sudana menijo, da obstaja še veliko sredstev, ki bi jih morala mednarodna skupnost uporabiti, preden bi odobrila vojaško akcijo, na primer resni diplomatski, gospodarski in politični pritisk. Mednarodna skupnost ni enotna glede reševanja darfurskega vprašanja zaradi gospodarskih in političnih interesov nekaterih vplivnih

držav, zato je problem v posameznih (vplivnih) državah in ne v konceptu R2P. Napaka je bila torej storjena že takrat, ko druga sredstva pritiska niso bila uporabljena, ne pa le, ker vojaška akcija ni bila izvedena.

Večkrat je slišati kritike, da se R2P nanaša le na šibke države, nikoli pa na močne. Precej jasno je, da koncept R2P verjetno ne bo, tak kot je, nikoli uporabljen pri stalnih članicah VS ZN, saj imajo te pravico do veta, prav VS pa naj bi bil glavni odločevalec pri uvedbi ukrepov. Velika verjetnost neukrepanja proti močnim državam še ne pomeni, da R2P ne bi uporabili tam, kjer bi to bilo mogoče. Mednarodne odnose v vsej zgodovini zaznamuje dejstvo, da so države de iure enake, da pa so nekatere dejansko »bolj enake« od drugih.

Zmotna je tudi ocena, da se R2P nanaša na vsa področja zaščite človekovih pravic. R2P ne bi smel obsegati vse človekove varnosti, saj bi to privedlo do razmer, da s tem, ko bi se poskušali odzvati na vse kršitve človekovih pravic, dejansko ne bi storili ničesar. Problem aida v Svaziju, kjer je država revna in se težka bori proti tej kugi sodobnega časa, ne moremo na primer enačiti z (ne)odzivom vojaške hunte v Mjanmaru ob divjanju ciklona Nargis leta 2008. Z nedejavnostjo oziroma prepovedjo prihoda tuje pomoči v opustošeni Mjanmar je hunta dejansko zakrivila zločin proti človečnosti.

Zelo pogosta, toda povsem napačna je domneva, da je bil Irak primer aplikacije R2P. Avtorji koncepta trdijo, da je prav Irak primer, kako se R2P ne sme uporabljati oziroma zlorabljati. Prvič, v primeru ameriške invazije leta 2003 ni bilo avtorizacije VS ZN. Drugič, ni bilo dokaza o grožnji, navzoči »pred vrati«. Prikazovanju iraške grožnje kot neposredne grožnje za mednarodni mir in varnost, ki jo je v VS ZN v tednih pred napadom uprizoril ameriški državni sekretar Colin Powell, je že takrat redko kdo verjel. Danes dejstvo, da so ga zavedli, obžaluje celo Powell! Invazija torej ne le da je bila nelegalna, bila je tudi nelegitimna. Tretjič, napadalke tudi niso uporabile vseh sredstev za rešitev »krize«. Če smo malo cinični, se je invazija na neki način zgodila celo »prepozno«, saj se za nazaj ne bi smelo ukrepati. Če bi kdaj že obstajal razlog za vojaško akcijo, bi to bilo med množičnimi poboji Kurdov na severu Iraka, ne pa toliko let pozneje.

Utrjevanje R2P kot mednarodne norme

Koncept R2P je imel to nesrečo, da je bilo poročilo o njem objavljeno tik po terorističnih napadih v ZDA 11. septembra 2001, ko se je mednarodna skupnost veliko bolj kot na hude kršitve človekovih pravic znotraj držav osredotočila na problem mednarodnega terorizma. Dokument bi tako lahko končal na dnu kakšnega zaprašenega predalnika, toda na srečo se to ni zgodilo. R2P je v svojo uradno politiko leta 2002 vključila Afriška unija. Kot uveljavljajočo se mednarodno normo, ki bi sčasoma lahko

Razseljenci na Šrilanki

postala del običajnega mednarodnega prava, so ga začeli sprejemati tudi v akademskih in mednarodnopravnih krogih. Njegov vnet zagovornik je bil tedanji generalni sekretar Organizacije ZN Kofi Annan, ki je leta 2003 idejnega očeta koncepta R2P Garetha Evansa imenovala za enega izmed članov visoke skupine za grožnje, izzive in spremembe, njena naloga pa je bila oblikovati jasna priporočila za učinkovito kolektivno akcijo na podlagi natančne analize groženj miru in varnosti v prihodnosti.

Prvi pomembnejši mejnik pri utrjevanju koncepta R2P kot mednarodne norme je bilo poročilo omenjene skupine iz leta 2004 z naslovom Varnejši svet: naša skupna odgovornost (A More Secure World: Our Shared Responsibility). V njem je skupina odločno potrdila: »... uveljavljajočo se normo kot kolektivno mednarodno odgovornost zaščititi, ki jo lahko izvaja VS ZN z avtorizacijo vojaškega posredovanja kot skrajnega sredstva v primeru genocida ali druge oblike množičnih pobojev, etničnega čiščenja ali resnih kršitev mednarodnega humanitarnega prava, ki jih suverene države niso zmožne ali jih nočejo preprečiti.«

Drugi ključni mejnik je vključitev tega koncepta med predloge reform ZN, ki jih je generalni sekretar ZN leta 2005 objavil v dokumentu z naslovom V večji svobodi: v smeri razvoja, varnosti in človekovih pravic za vse (In Larger Freedom: Towards Development, Security and Human Rights for All). To je postal temeljni dokument za svetovni vrh, na katerem se je septembra 2005 ob 60. obletnici ustanovitve ZN zbralo več kot 150 voditeljev vlad in držav. Koncept R2P je tako postal del sklepnega dokumenta svetovnega vrha leta 2005, resolucije generalne skupščine ZN. Ta ohranja vse ključne elemente R2P, ne vključuje pa meril za odločanje o uporabi vojaške sile, kar je bilo za avtorje koncepta R2P precejšnje razočaranje. Dobra novica je, da se R2P kot norma krepi, saj je VS sprejel še nekaj prelomnih resolucij, ki vsebujejo zamisel R2P. Danes R2P na načelni ravni podpira večina držav.

Nadaljnji razlog za optimizem daje politika sedanjega generalnega sekretarja OZN Ban Ki Muna, ki je že večkrat pozval k operacionalizaciji R2P v nekaterih konkretnih primerih, na primer ob izbruhu medetničnega nasilja v Keniji leta 2007, ko je že kmalu po prvih spopadih dejal, da je odgovornost mednarodne skupnosti zaščititi prebivalstvo. Precej jase primer tega, da se mednarodno javno mnenje končno, čeprav počasi konsolidira glede norme R2P, je tudi primer Šrilanke leta 2009, ko je bilo na tisoče civilistov ujetih kot živi ščit med uporniški Tamilskimi tigri in vladnimi silami. Po okornem godrnjanju v VS ZN in po besednih obsodbah so se vplivne države vendarle vsaj na načelni ravni poenotile in z močnim mednarodnim pritiskom dosegle precejšnjo spremembo vojaške taktike in strategije vladnih

Fotografija: Združeni narodi

sil pri reševanju tako imenovanega tamilskega vprašanja. Tudi Indija, država, ki ni bila navdušena nad vključitvijo R2P v sklepni dokument vrha, je poslala Šrilanki nedvoumno noto prek indijskega zunanjega ministra, ki je izjavil, da ima šrilanška vlada »odgovornost za zaščito civilistov«.

Kako naprej?

Lahko rečemo, da je koncept R2P mednarodni skupnosti razmeroma dobro poznan. Seveda ima še precej nasprotnikov, toda zadeve se vendarle premikajo proti uveljavljanju R2P kot nove norme mednarodnih odnosov. Dejstvo je, da R2P ne poskuša biti vseobsežen, saj se omejuje le na najbolj jasne primere grobega kratenja človekovih pravic in ni sprejet v celotni mednarodni skupnosti. Prav zato se upanje, da se bo ta koncept uveljavil kot norma mednarodnih odnosov, ne sme izgubiti. V mednarodni politiki se stvari premikajo počasi, še posebno pri normah. Spremembe se dogajajo, toda zanje je poleg nenehnega promoviranja in dela potreben čas.

Mogoče gre pri R2P res predvsem za tako imenovana cesarjeva nova oblačila, katerih najbolj sporen del, torej poseganje v notranje zadeve države, ostaja enak (vojaška intervencija). Kljub vsemu lahko ugotovimo, da so se ta tako imenovana cesarjeva oblačila po letu 2001 precej spremenila, saj so bila oprana, našli so jim nekaj novih gumbov, na novo okrašenih rokavah so izvezli sodobnosti prilagojene sodobne vzorce, nazadnje pa so jih še dobro zlikali. Tako so postala boljša, še zdaleč pa ne popolna, toda tega ne trdijo niti njihovi »prodajalci« oziroma snovalci koncepta. Da bodo njegovo vrednost prepoznali po svetu in ga nazadnje tudi izvajali, bo potrebno še precej oglaševanja in prepričevanja, predvsem pa sprememba pojmovanja, da državljani niso lastnina držav, s katero lahko

delaš, kar hočeš. To vprašanje in z njim koncept R2P sta še posebno aktualna glede na revolucionarno vrenje v arabskem svetu.

¹ Asistent in mladi raziskovalec na Katedri za obramboslovje, FDV.

VIRI:

- Bellamy, Alex J. 2008. The Responsibility to Protect. V Security Studies: an introduction, Paul D. Williams (ur.). London, New York: Routledge.
- Evans, Gareth. 2008. The Responsibility to Protect. Washington: The Brookings Institution.
- Pattison, James. 2010. Humanitarian intervention and the responsibility to protect: who should intervene? Oxford: Oxford University Press.

Responsibility to protect as a new norm in international relations?

The state has a primary responsibility to protect its citizens against mass atrocities like genocide, war crimes, crimes against humanity and ethnic cleansing. If a certain state does not want or is not able to stop the suffering of its population, the secondary responsibility to carry out protection becomes the task of the international community. As the author Rok Zupančič, an assistant and young researcher from the Department of Defence Studies at the Faculty of Social Science, established in the previous issue of the magazine, exactly this is the core of the R2P (Responsibility to Protect) concept. This is nice to hear, but to what extent this concept has actually been realized in international relations and how far away this concept is from realization (specifically, from becoming a norm in the international law) are the questions the author tries to answer in this article.

ZDRAVSTVENA OSKRBA NA PRIREDITVI SMUČARSKIH POLETOV V PLANICI

Vsakoletna prireditev svetovnega pokala v smučarskih poletih v Planici je največji športni dogodek pri nas, ki zaradi svojih posebnosti zahteva dobro predpripravo tudi na področju zdravstvene oskrbe tekmovalcev in množice obiskovalcev. Lani se je pod Poncami po uradnih podatkih v štirih dneh zbralo več kot 90.000 ljudi, neuradno pa jih je bilo v soboto 50.000. Če upoštevamo še zimske razmere, razgiban teren, veliko opojnih snovi, zabave brez nadzora zunaj prizorišča, zaprtost doline in omejene zmožnosti evakuacije poškodovanih in/ali obolelih, postane hitro jasno, da je prireditev, še posebno sobotna, tempirana bomba, na katero je treba biti pripravljen. V trenutku lahko veliko poškodovanih ali obolelih preseže kadrovske in/ali prostorske zmogljivosti optimalne zdravstvene oskrbe, čemur strokovno rečemo mass casualty.

Fotografija: VZE

Besedilo: **VVU XIII. razreda Robert Carotta, dr. med., specialist kirurg**

Organizacijo zdravstvene oskrbe planiške prireditve sta že šestič prevzela Splošna bolnišnica Jesenice in Osnovno zdravstvo Gorenjske (OZG – ZD Jesenice in ZD Bled) ob pomembnem sodelovanju Slovenske vojske ter Gorske reševalne službe (GRS) Rateče. Vsako leto pomeni novo izkušnjo in sčasoma smo razvili sistem, ki je lahko vzorčen primer sodelovanja različnih služb na področju zdravstva ob množičnih nesrečah v Sloveniji ter okolici. Suvereno vodenje ekip, komunikacijske povezave med medicinskimi ekipami in različnimi službami ter obveščanje o krajih incidentov so poleg izkušenega osebja in vrhunske medicinske opreme le nekateri koraki do uspeha. Zdravstvena oskrba ne pomeni le izvedbe na prireditvi, temveč se začne že precej prej z medicinskim načrtovanjem in

predpripravo ter se konča z analizo, ugotavljanjem napak in načrti za prihodnost.

Medicinsko načrtovanje

Vodja zdravstva na podlagi zahtev organizatorja in pričakovanega števila obiskovalcev ter poškodovanih oseb pripravi načrt zdravstvene zagotovitve za prireditev, na njenem temelju pa organizator pridobi lokalno in mednarodno dovoljenje za izvedbo prireditve. V načrtu morajo biti po dnevih navedeni število medicinskega osebja, reševalnih vozil, helikopterjev za medicinsko evakuacijo, količina in vrsta medicinske opreme, sredstva zvez in obveščanja ter začrtane evakuacijske poti. Zdravstvena ekipa, ki je odgovorna za tekmovalce, mora biti na prizorišču med tekmo in treningi ter uro po končani prireditvi. Po obsegu

je bistveno manjša kot ekipa, ki je odgovorna za gledalce. Zaradi velike nevarnosti težkih poškodb letalcev morata biti ključna člana kirurg in anesteziolog. Ekipa mora imeti tudi dve reševalni vozili za evakuacijo po cesti.

Ekipa za helikopterski transport poškodovanih oseb je namenjena

predvsem transportu tekmovalcev, v nujnih primerih pa ponudi transport tudi kritično poškodovanim gledalcem. Enota ima helikopterja, od katerih je eden na doskočišču stare Bloudkove velikanke, drugi pa je v pripravljenosti pred policijsko postajo v Kranjski Gori.

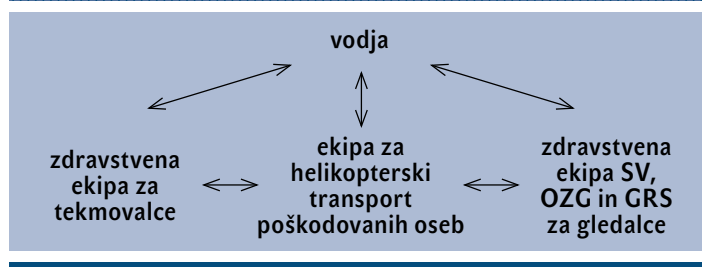
Zdravstvena ekipa, ki je odgovorna za gledalce, je kadrovsko najštevilčnejša in materialno najmočnejša. Njeno delovanje bo podrobneje opisano v nadaljevanju. Delovanje ekip usklajuje vodja z vodji posameznih ekip.

Izvedba zdravstvene oskrbe

Ekipa, ki je odgovorna za zdravje gledalcev, dobro pozna posebnosti planiške prireditve. Množica obiskovalcev, razgiban teren, alkohol, mrzlo in vetrovno vreme so le nekateri ključni elementi, ki jih je treba že pred izvedbo upoštevati pri načrtovanju. Pri izvedbi z medicinsko opremo, in sicer pnevmatskimi šotori z grelno-hladilnimi napravami, terenskimi reševalnimi vozili in medicinskimi aparati ter drugo opremo, bistveno pomaga Slovenska vojska, ki ima očitno edina v Sloveniji ustrezno opremo za tovrstno kakovostno in varno terensko delo.

Zaradi množice obnemoglih in podhlajenih je torej treba nujno poskrbeti za njihovo začasno namestitve. V Slovenski vojski smo v vojaški zdravstveni enoti (VZE) za to prireditev razvili klimatizirani šotorski modul s skupno 120 m² delovne površine, ločenim prostorom za

Organizacija zdravstvene službe za planiško prireditev

triazó, administracijo in reanimacijo ter s šivalnico in prostorom za obnemogle gledalce. Uporabili smo znane pnevmatske šotore s površino 42 m² in medicinsko opremo iz role 2LM, ki se je izkazala kot vrhunska ter kakovostna. Sistem je lahko postavljen in pripravljen za delo v prej kot treh urah na lokaciji, ki mora biti nekoliko zunaj prizorišča. Omenjena medicinska oprema role 2LM izpolnjuje najnovejše standarde nujne medicinske pomoči, protokole ATLS in protokole internistične intenzivne terapije. Od sanitetnega materiala in zdravil so najpomembnejši šivalni kompleti ter velika količina infuzijskih tekočin in pripadajočih sistemov. Iz navedenega postane jasno, da pod Poncami vsako leto postavimo vrhunski terenski zdravstveni center z opremo in zmogljivostmi delovanja na ravni sekundarne zdravstvene dejavnosti predvsem zaradi možnosti velikega števila poškodovancev (mass casualty) in omejenih možnosti njihove evakuacije. Ekipo 22 članov oziroma šestih zdravnikov, desetih zdravstvenih tehnikov in šestih članov GRS vodim že peto leto, ob veliko poškodovanih pa pri vodenju pomaga še zdravstveni tehnik, član PPRS role 2LM. O tako imenovanih množičnih poškodbah lahko govorimo takrat, ko število poškodovanih preseže kadrovske in/ali prostorske

zmogljivosti optimalne zdravstvene oskrbe. Delo ekipe je organizirano po standardih, ki veljajo za tovrstne razmere. Razdeljena je v šest delovnih skupin, vsaka izmed njih pa dobro pozna svoje naloge in pozivni znak. Vodja zdravnik izvaja triazo in usklajuje delo, omenjeni zdravstveni tehnik pa poskrbi za časovno usklajeno izvedbo hkrati potekajočih aktivnosti. Ključ do uspeha je neodvisna in zanesljiva telekomunikacijska povezava, ki jo prav tako zagotavlja SV. Vse skupine so medsebojno povezane z radijskimi postajami prek svojega oddajnika. Za varnost gledalcev poleg zdravstvene ekipe skrbijo še gasilci, policija in varnostna služba, za učinkovito ekipno delo pa je nujna medsebojna povezanost. Omenjene službe so namreč poleg sistema 112 najpogostejši obveščevalci o dogajanju s prizorišča in o potrebah po intervenciji zdravstvene ekipe. Vse tovrstne klice sprejema in zapisuje posebej za to delo določeni zdravstveni tehnik, ki je hkrati tudi glavni administrator in odličen poznavalec terena ter prav tako pripadnik SV. Prizorišče je urejeno kartografsko in z evakuacijskimi potmi, vsak v ekipi pa mora poznati najmanjše podrobnosti na prizorišču. Ekipa deluje po načelu evakuacije k sebi in od sebe. Kritična je evakuacija k sebi zaradi pogosto nezanesljivih informacij o

točnem položaju poškodovanih in množice, včasih ne prav miroljubnih očitivcev. Njihove intervencije ob spremstvu policijskih konjenikov so pogosto podobne filmskemu dogajanju in žal sta občasno nujna tudi fizična moč ter bojevniki pristop do dela. Za najučinkovitejše sredstvo evakuacije k sebi so se izkazali malo terensko vojaško reševalno vozilo in nosila UT Gorske reševalne službe s kolesom. Evakuacija od sebe po navadi poteka po cesti proti Splošni bolnišnici Jesenice ali Kliničnemu centru Ljubljana. Delo ekipe se po navadi konča pozno ponoči, ko skupaj s policisti preišče teren in najde »izgubljene« obiskovalce, za katere poskrbi pred tragičnimi podhladitvami.

Sklepni del

Kljub odličnemu načrtovanju in predpripravi se je na lanski sobotni planiški prireditvi pojavil pravi »mass casualty«, glavni vzrok zanjo pa je bil prometni kaos zaradi 50.000 obiskovalcev. V soboto smo v manj kot dvanajstih urah izvedli 78 intervencij, imeli dve reanimaciji, obravnavali prevoženje dveh oseb s tovornjakom in obilico zlomov ob dejstvu, da možnosti transporta po cesti praktično ni bilo. Brez uigranosti ekipe, njene profesionalnosti in visoke strokovne usposobljenosti, suverena vodenja, improvizacije in tudi nekaj sreče bi bila lanska prireditev v množičnih občilih označena kot najbolj črna do zdaj. Sedem pripadnikov VZE SV in dva pripadnika PPRS role 2LM predstavljamo pomemben del tega sistema, tako strokovno kot organizacijsko. Vsako leto smo deležni številnih obiskov in pohval predstavnikov slovenske ter tuje politične in strokovne javnosti. Planiški zdravstveni sistem deluje, nujni pa so še nekateri popravki. Slovenija prek Ministrstva za zdravje pripravlja program za odzivanje ob množičnih in naravnih nesrečah. Nekateri elementi opisanega sistema se bodo uporabili pri pripravi tega programa. Sistem sem lani že predstavil na Mednarodnem kongresu medicine v izrednih razmerah in na Kongresu urgentne medicine, ki sta bila v Portorožu. Po obeh predavanjih so SV pohvalili številni zdravstveni strokovnjaki. Vsakoletno sodelovanje SV pri planiški prireditvi ne pomeni le odlične promocije v javnosti, temveč tudi preizkus in samopotrditev našega znanja ter ustreznosti medicinske opreme.

Provision of medical care at ski-flying event in Planica

The annual Ski Flying World Championship in Planica is the biggest sports event in Slovenia, for which thorough preparation is required, including in the field of provision of medical care to competitors and crowds of visitors. According to official data, last year within a period of four days in Planica, under mountains of Ponca, more than 90,000 people gathered, while unofficially there were 50,000 people only on the Saturday of the event. Taking into account winter conditions, rough terrain, an abundance of intoxicating substances, uncontrolled partying outside the venue, the closed valley and limited capacities to evacuate the wounded and/or ill, it is immediately clear that the event is a potential disaster for which it is necessary to be prepared. A mass casualty situation is when the number of wounded or ill might quickly exceed the personnel and/or space capacities for optimal health care.

VESTI NA
KRATKO

V organizaciji bataljona mednarodne bojne skupine Zahod (MNBG-W), katerega del sta slovenski motorizirani četi, je 23. januarja potekal 1. Villaggio Italia Iron Buddy Challenge. Na sedem-kilometrski progi, ki je potekala znotraj baze Villaggio Italia pri Peči, so se tekmovalci plazili pod oviro, metali ročne bombe v cilj, dvigovali trup, delali sklece, se dvigovali na drogu in prenašali ranjenca ter kolega. V konkurenci 43 parov pripadnikov slovenskega, italijanskega, madžarskega in romunskega kontingenta so prva tri mesta osvojili pripadniki 22. slovenskega kontingenta.

V organizaciji pripadnikov slovenske skupine za civilno-vojaško sodelovanje (CIMIC) je 6. februarja v Grebniku na Kosovu potekal mednarodni turnir v dvo-ranskem nogometu. Poleg dveh slovenskih vojaških ekip je na turnirju sodelovalo še deset ekip iz italijanskega, madžarskega in romunskega kontingenta, poleg njih pa tudi lokalne kosovske ekipe. Ekipa slovenskih pripadnikov iz čete Kilo je turnir končala na tretjem mestu, pripadniki ekipe čete India pa so izpadli v skupinskem delu.

10. februarja je letos prvič prvenstvo SV v veleslalomu na smučišču Kaštivnik na Kopah potekalo v organizaciji 670. poveljniško-logističnega bataljona 1. brigade. Tekmovali so v treh moških in treh ženskih kategorijah. Sodelujočih je bilo 69, prvenstva pa se je udeležilo 14 tekmovalk in 55 tekmovalcev. V veleslalomu je prvo mesto v absolutni konkurenci osvojil Tomaž Majdič iz PDRIU.

Na Rudnem polju na Pokljuki je 15. februarja potekalo prvenstvo Slovenske vojske v teku na smučeh. Prvenstva, ki ga je organiziral 132. gorski bataljon, se je udeležilo 51 pripadnikov SV. V absolutni kategoriji je pri moških

Na tekmovanju alpinov tudi SV

Med 30. januarjem in 4. februarjem se je ekipa SV udeležila mednarodnega tekmovanja italijanskih alpinov v zimskih športih. Sodelovali so v tekmovanju vodov (Platoon Trophy competition) in veleslalomu. Slovenska ekipa je bila sestavljena iz enot 1. brigade SV, 14. inženirskega bataljona, 17. bataljona VP in 132. gorskega bataljona.

V veleslalomu je sodelovalo 63 smučarjev iz devetih držav. Slovenska vojska je imela dve ekipi s po tremi člani, nastopali

pa so Aleš Pucihar, Boris Majcen, Mirko Meglič, Ozvald Golob, Matej Mavrovič in Aleš Bric. Na tekmovanju so zasedli mesta med 11. in 28.

V tekmovanju vodov je sodelovalo 15 pripadnikov SV. Tekmovanje je trajalo tri dni in obsegalo zahtevne preizkušnje, od streljanja s puško, meta bombe v cilj, orientacije, kronometrov do iskanja ponesrečencev v plazovih in na koncu še tek štafet. Naši fantje so prikazali zelo visoko pripravljenost in vzdržljivost. Po napornih dnevih so zadnji dan daleč za seboj pustili

vse tekmovalce, saj so v štafetnem teku in kljub smoli z dvakrat odpeto smučko dosegli najhitrejši čas. Končna uvrstitev 5. mesto med 16 ekipami je odličen rezultat. Ekipo je vodil nadporočnik Bernard Polanec iz gorskega bataljona, njegovi sotekmovalci pa so bili Toni Turšič, Tadej Žun, Robert Bokavšek, Jožef Gorjup, Žiga Kalajžič, Žiga Krničar, Dušan Žumer, Simon Tasič, Peter Sajevec, Matej Kokot, Nejc Krofel, Miha Kosec, Janez Oblak, Peter Funtek, Matej Kostanjevec, David Marin, Danilo Magdič in Damjan Tomšič.

Bron Petri Majdič

Prva preizkušnja 48. svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah na Holmenkollnu je bil sprint smučarjev tekačev in tekačič v prosti tehniki. Sijajno tretje mesto je 24. februarja na dan začetka prvenstva in hkrati prvi tekmovalni dan osvojila Petra Majdič, pripadnica športne enote Slovenske vojske. Uspeh Slovenk je s četrtem mestom dopolnila Vesna Fabjan.

Teja Gregorin svetovna vojaška prvakinja

V Bosni in Hercegovini je od 21. do 26. februarja potekalo 51. svetovno vojaško prvenstvo CISM v smučanju. Odlično je na prvenstvu nastopila biatlonka Teja Gregorin, ki je v sprintu osvojila prvo mesto in naslov svetovne vojaške prvakinje.

Uspeh Teje Gregorin je s četrtem mestom dopolnila Tadeja Brankovič

Likožar. Andreja Mali je zasedla 12. mesto, Klemen Bauer in Janez Marič pa sta v sprintu osvojila 8. ter 20. mesto. Od pripadnikov športne enote SV se je na prvenstvu, ki je potekalo na treh prizoriščih na Jahorini, Bjelašnici in Igmanu, izkazal tudi alpski smučar Andrej Jerman, ki je v veleslalomu osvojil 7. mesto.

Padalci odlični v paraskiju

Na smučišču Kobla sta med 11. in 13. februarjem potekali tekmovanja za evropski paraski pokal (Paraski Europa Cup) in 20. odprto državno prvenstvo v paraskiju. Na tem tekmovanju so v okviru slovenske ekipe Elan tekmovali tudi slovenski padalci, pripadniki šolskega padalskega oddelka SV, logistično pomoč organizatorju tekmovanja pa sta zagotavljala 107. LEBA, ki je skrbel za oskrbo z letalskim gorivom, in 15. HEB s helikopterjem bell 412, iz katerega so skakali padalci.

Slovenski padalci so po treh tekmovanjih dosegli skupno ekipno zmago. V posamični konkurenci so zasedli še dve drugi mesti, ki sta jih prismočala in priskakala Matej Bečan ter Irena Avbelj. Zadnja preizkušnja na Kobli pred svetovnim prvenstvom je bila uspešna, tako da se na svetovnem prvenstvu, ki ga gosti avstrijski Gossau prvi teden marca, obetajo zanimive tekme. Čeprav je zimski čas pri padalcih namenjen paraskiju, so se najboljši tekmovalci v skokih na cilj konec januarja zbrali v Dubaju, kjer so tekmovali za naslove najboljših na 2. zalivskem pokalu. V konkurenci več kot 200 padalcev in padalk iz 30 držav so nastopili tudi pripadniki šolskega padalskega oddelka iz Letalske šole SV, ki so osvojili drugo mesto med ekipami in tretje mesto med moškimi posamezniki, ki ga je osvojil Senad Salkič. V konkurenci deklet je Irena Avbelj stopničke zgrešila le za centimeter.

Slovenski biatlonci odhajajo na svetovno prvenstvo v Rusijo

Ruski Hanti Mansijski od 3. do 13. marca gosti letošnje biatlonko svetovno prvenstvo, na katerem nastopa osmerica slovenskih tekmovalcev in tekmovalk, med njimi so tudi biatlonci ter biatlonke, zaposleni v Slovenski vojski. V slovenski ekipi nastopajo pripadniki športne enote SV Teja Gregorin, Klemen Bauer, Andreja Mali, Tadeja Brankovič Likozar in Janez Marič, pripadnika Slovenske vojske pa sta tudi njihova trenerja Uroš Velepec in Matej Oblak, ki je tudi vodja slovenske reprezentance.

Besedilo: **Nataša Oblak, Jerica Pavšič**
Fotografija: **Marko Pišlar**

Na biatlonkih svetovnih prvenstvih je med našimi tekmovalci in tekmovalkami najbolj uspešna Teja Gregorin, ki je na svetovnem prvenstvu pred dvema letoma v korejskem Pjongčangu dosegla zgodovinski uspeh in postala svetovna podprvakinja. Na lanskih zimskih olimpijskih igrah v Vancouvru, na katerih so se biatlonci in biatlonke, zaposleni v SV, izkazali z odličnimi uvrstitvami, je osvojila peto in deveto mesto v posamični konkurenci ter osmo mesto v konkurenci ženskih štafet. Klemen Bauer je dosegel najvišje mesto na lanskih zimskih olimpijskih igrah, ko je bil četrti za Jakobom Fakom, s katerim sta kolega pri treningu, od letošnje sezone pa tudi v slovenski reprezentanci. Andreja Mali in Tadeja Brankovič Likozar sta na lanskih olimpijskih igrah skupaj s Tejo Gregorin ter Dijano Ravninar osvojili 8. mesto v tekmovalstvu ženskih štafet. Janez Marič je dosegel v Vancouvru 17.

mesto v moški štafeti in 27. mesto v posamični konkurenci.

In s kakšnimi pričakovanji odhajajo naši biatlonci in biatlonke v Hanti Mansijski?

Teja Gregorin bo vsekakor poskušala obraniti naslov izpred dveh let, saj tako dobro pripravljena ni bila še nikoli, med poključskimi pripravami pa je 24. februarja v centru Dvorišta na Palah pri Sarajevu osvojila naslov svetovne vojaške prvakinja. »Največ rezerve je pri hitrosti na strelišču. Moram malo več tvegati, kajti škoda bi bila, če ne bi izkoristila res dobre forme, ki je tako tekaško kot strelsko odlična. Čas za streljanje sem z običajnih 35 sekund zmanjšala na 26 oziroma 27 sekund, kar sem si do zdaj upala le na treningu. Upam, da bo tako ostalo. Letos sem imela že nekaj priložnosti, ki jih nisem izkoristila, upam, da mi bo uspelo zdaj,« pravi Teja Gregorin. Klemen Bauer, ki je poleg Teje Gregorin velik adut slovenske

reprezentance, je pred prvenstvom močno skrajšal tudi dolžino las, za kar v šali pravi: »To so moje skrite aerodinamične rezerve.« Pred odhodom na svetovno prvenstvo nam je povedal: »Letos ciljev še nisem povsem uresničil. V ZDA se je forma že precej izboljšala, tako da sem na pravi poti in prepričan sem, da je to prvenstvo tisto, na katerem lahko pokažem svoj napredek. 'Alpinci' in 'nordijci' so že opravili svoje, zdaj smo na vrsti biatlonci.«

Glavni trener slovenske ekipe Uroš Velepec je o sklepnih pripravah na svetovno prvenstvo povedal: »Sezona je ena najuspešnejših do zdaj. Decembra in januarja smo imeli nekaj težav z boleznimi, toda zdaj smo vsi zdravi in popravljamo zadnje podrobnosti pred svetovnim prvenstvom. Na treningih kaže, da delamo prav.«

Na lestvici skupne uvrstitve v svetovnem pokalu v letošnji sezoni so pred svetovnim prvenstvom pripadniki športne enote zasedali naslednja mesta: Teja Gregorin 9., Andreja Mali 28., Klemen Bauer 29., Tadeja Brankovič Likozar 54. in Janez Marič 58. mesto. Za Tadejo Brankovič Likozar je to že enajsto svetovno prvenstvo, ki se ga udeležuje, pri moških pa ima največ izkušenj s prvenstvi Janez Marič, ki bo tekmoval devetih.

Pripravljalno obdobje za prvenstvo je potekalo po načrtih in večino časa so reprezentanti vadili v Športnem centru Pokljuka na Rudnem polju, ki jim od zime 2009 ponuja gostoljubje pred velikimi tekmovalji. Urejene tekaške proge, biatlonko strelišče, kabinet za fitness in druga infrastruktura so jim zdaj na voljo kar v domovini. Tudi temperature močno pod lediščem so bile primerljive s tistimi, ki so tekmovalke in tekmovalce pričakale v daljni Sibiriji. Do sredine marca bodo Slovenci budno spremljali Tejo Gregorin, Klemna Bauerja in njune sotekmovalce, ki bodo na najprestižnejšem biatlonkem tekmovalju letošnje sezone branili barve Slovenije in s ponosom zastopali Slovensko vojsko.

VESTI NA KRATKO

zmagal Jože Poklukar, v absolutni ženski kategoriji pa Andreja Koblar. Med ekipami sta tako pri ženskah kot pri moških zmagali ekipi Poveljstva za podporo.

18. februarja je v Vojašnici generala Maistra v Mariboru potekala krajša slovesnost z dvigom zastave CISM pred organiziranim tekom ob dnevu Mednarodnega sveta za vojaški šport (Conseil International du Sport Militaire – CISM). V času redne jutranje vadbe so v Vojašnici Franca Rozmana Staneta tekle vse vojašnične enote, tako da je 350 tekačev preteklo 3,5 kilometra dolgo pot. V 20. bataljonu se je teka udeležilo 180 pripadnikov, ki so pretekli 4,8 kilometra ob reki Savinji. V 670. poveljniško-logističnem bataljonu se je teka udeležilo 117 pripadnic in pripadnikov, v okviru Vojašnice generala Maistra pa še 174 tekačev iz 74. bataljona. Počastitvi 63. obletnice ustanovitve CISM so se pridružili tudi pripadniki 11. BZ in BRZOL.

20. in 21. februar sta bila uspešna dneva za pripadnici športne enote SV, za teakwondoistko Nušo Rajher in judoistko Lucijo Polavder. Teakwondoistka Nušo Rajher je na mednarodnem turnirju v Eindhovnu na Nizozemskem v kategoriji A premagala vse tekmice in zmagala v kategoriji do 73 kilogramov. Za veliko nagrado je v nemškem Dusseldorfu nastopila judoistka Lucija Polavder, ki je izgubila šele v finalni borbi z dvakratno svetovno prvakinja Japonko Miki Sugimoto.

Upravni odbor Atletske zveze Slovenije je 21. februarja potrdil kandidate za nastop na evropskem dvoranskem prvenstvu v Parizu, ki bo potekalo od 4. do 6. marca, med njimi pa so tudi štirje pripadniki športne enote SV, in sicer Marija Šestak, Nina Kolarič, Rožle Prezelj ter Miran Vodovnik.

BESEDE V VOJNI NE VELJAJO NIČ

Če bi veljale, ne bi bilo vojn, je prepričan režiser Janez Burger, ki je svoj tretji celovečerni film *Circus Fantasticus*, postavljen v vojno dogajanje, posnel brez ene besede. Kot je dejal v intervjuju, je besede že v filmih *V leri* in *Ruševine* uporabil bolj kot glasbo oziroma za izražanje stanj, kot da bi z njimi gledalca hotel prenesti določeno sporočilo. Kljub temu kritiki njegov prvi film označujejo za tistega, ki »je slovenski film naučil govoriti«, dialog v drugem poteka na še višji ravni, *Circus Fantasticus* pa opisujejo kot magičen, sanjski, antologijski. Film, ki ga je publika na festivalih v nizozemskem Rotterdamu in švedskem Göteborgu kljub njegovi nekomercialnosti zelo dobro ocenila, je na Festivalu slovenskega filma dobil osem nagrad, tudi vesno za najboljši igrani film.

Besedilo: **Meta Grmek**
Fotografije: **Mitja Ličen**

Circus Fantasticus kritiki označujejo za vojni film. Kakšen je vaš odnos do vojne in kako se izraža v filmih?
Ko sem se po končanem prvem letniku študija na praški FAMU vrnil v Slovenijo, se je tu ravno začela osamosvojitvena vojna. Naenkrat je razpadel sistem, na primer semaforji so postali nepomembni in z avtom si lahko vozil po pločnikih. V množičnih občilih smo kar naprej poslušali o možnih napadih,

kar je ustvarjalo čuden pritisk. V dogajanje sem se hotel vključiti in pomagati, vendar nisem vedel, kako. Prave vojne izkušnje nimam. Pozneje sem na FAMU posnel petminutni film, ki pripoveduje o absurdnem položaju. Dekle pripelje domov fanta, da ga predstavi družini, ko prileti bomba in vse pobije. Film *Circus Fantasticus* je protipol temu, saj govori o ljubezni in življenju. Ob vojni vedno najprej pomislimo na smrt. Snemal sem

Avtor in scenarist filma Janez Burger

film o življenju, zato sem ga postavil ob smrt oziroma v čas vojne in tudi zato, ker se je v času, ko sem dobil zamisel o upodobitvi svobode, zgodil 11. september 2001.

V filmu je veliko simbolike in možnosti za interpretacijo?
Preseneča me, da ljudje film jemljejo kot simboličen, saj sem načrtno in radikalno iz njega umaknil vse simbole. Na primer pokrajine, hiše, obleke igralcev ni mogoče uvrstiti

v določeni čas in prostor, celo na grobovih so le kamni brez križev. Hotel sem odpreti strukturo filma, da ta postane neke vrste meditacija, ki skozi zgodbo gledalca odpelje v neki drug svet, v katerem se vpraša o sebi in svojem življenju. Zagotovo je film zelo odprt za interpretacijo in si ga ljudje tudi zelo različno razlagajo.

Od kod prepričanje, da smrti ni?
To vem iz osebne izkušnje. Ko

O filmu na kratko

Zgodba prikazuje moškega, ki z otrokoma ostane v napol porušeni hiši sredi osamljene planjave, potem ko je ženo pravkar ubila granata v vojaškem spopadu. Pričakuje nov napad. Namesto tega se pri hiši ustavi potujoča karavana cirkusa, ki s seboj pripelje umirajočega šefa cirkusa.

Ob hrvaškem igralcu Leonu Lučevu, ki je imel z vojno osebno izkušnjo, nastopajo mlada bosanska študentka režije Luna Zimić Mijović in več odličnih cirkuških umetnikov, med njimi René Bazinet, Pauliina Räsänen in Viacheslav Volkov, vsi iz Cirque de Soleil, Natalija in Ravil Sultanov, diplomanta Moskvske akademije za cirkuške umetnosti, kitajska prvakinja v akrobatiki Zhang Xiaoxue, švicarski prvak v artističnem kolesarstvu Yannich Martens in drugi.

Glavni producent filma je Jožko Rutar, direktor fotografije Diviš Marek, montažer Miloš Kalusek, oblikovalec zvoka oskarjevec Robert Flanagan, scenograf Vasja Kokelj, kostumograf Alan Hranitelj in maskerka Alenka Nahtigal, glasbo pa je prispeval Drago Ivanuša.

Scenarij filma je bil zaradi minimalistične zgodbe in svoje virtuoznosti na festivalu neodvisnega filma v ameriškem Sundanceu leta 2007 med tremi najbolje ocenjenimi scenariji iz Evrope.

Snemanje filma z močno mednarodno zasedbo ustvarjalcev in producentov iz osemnajstih držav je trajalo 35 dni nad Movražem pri Rakitovcu in na plažah zahodne Irske.

Film v tujini predvajajo pod naslovom Silent Sonata zaradi več novih filmov, ki imajo v naslovu besedo cirkus.

doživiš mistično izkušnjo, postane to, da smrti ni, tako jasno, kot to, da se zdaj pogovarjava. Učinek te izkušnje oziroma stanje zelo razširjene zavesti pri meni traja nekaj mesecev in se mi je večkrat ponovilo.

Kako to vpliva na vaše ustvarjanje?

Vpliva predvsem name in ne neposredno na moje delo. Takrat imam povečano intuicijo, realnost precej bolj intenzivno doživljam in svoje življenje ter življenja drugih bolje razumem. Prvič se mi je mistična izkušnja zgodila, ko sem pisal scenarij za film Ruševine, vendar se v njem nisem ukvarjal s to temo.

Kako pišete scenarije, snemate?

Scenarije pišem na podlagi osebnih izkušenj. Občutke in misli, ki se mi porodijo, poskušam prenesti v pripoved, pri čemer jih moram urediti in strukturirati tako, da resnično pridejo do gledalca ter ga prepričajo. Pri filmih Ruševine in V leri je zgodba precej dosledna, pri zadnjem precej ohlapna. Med snemanjem želim dogajanje nadzirati, saj sodeluje toliko ljudi, da moramo delovati kot neke vrste vojaška organizacija.

Improvizacija ni nujno slaba?

Na snemanju ne maram nikakršne improvizacije, saj je nepredvidljivih stvari že tako veliko. Rad imam improvizacijo na vajah, ko igralci in ekipa skupaj raziskujemo like ter njihove odnose tudi pred začetkom dogajanja filma, zato da bi bili ti čim bolj realni in da nastopajoči uskladijo skupni spomin.

Ali je bilo snemanje filma brez besed in s cirkusanti, ki so navajeni drugačnih nastopov, težje?

Pri vsakem filmu morajo imeti nastopajoči skupno vibracijo, zato so pomembni njihov izbor in nato vaje, na katerih se igralci med seboj uskladijo. To se zgodi samo

od sebe. Občutek imam, da sem pri tem precej nepomemben, da se stvari dogajajo same po sebi, čeprav se sodelavci s tem verjetno ne bi strinjali. Zdi se mi, kot da se film na abstraktni ravni dolgo pripravlja, potem pa sam po sebi teži k realizaciji.

In vendar ste imeli prav pri zadnjem snemanju veliko težav? Prav po zadnji izkušnji mislim tako. Če zagori hrib, poplavi hišo ali pol hiše odpihne, si nervozen in hočeš stvari hitro popraviti, toda tudi če ne bi bil nervozen, bi se stvari uredile. Film, ki smo ga posneli, je enak moji predstavi o njem pred snemanjem.

Pri snemanju, v katerem je zagorel hrib, so sodelovali 45. oklepni bataljon SV s tankom M-84 in prostovoljni gasilci PGD Movraž. Kako ocenjujete sodelovanje? Vesel sem, da sta se kulturno in obrambno ministrstvo dogovorili, da za en snemalni dan dobimo tank. Tankisti so za streljanje uporabili vadbeno strelivo, ki je imelo le smodniško polnjenje, s čimer smo dosegli ustrezen zvočni in vidni učinek. Povedali smo,

kam naj ustrelijo, pri tem pa se je suha trava na kraškem terenu ob burji hitro vžgala. Žal gasilci niso bili najbolje pripravljene, zato je intenzivno gasila tudi vsa filmska ekipa. Na srečo nam je uspelo umakniti vso opremo in požar pogasiti, preden je zgorela hiša, ki smo jo postavili za snemanje filma. Prizor, v katerem je zadet tank, je računalniško narisano.

Film je nastajal osem let. Ali je bilo pri tem veliko razočaranja?

Moral sem se naučiti biti potrpežljiv. Razočaran sem, ker bi morali imeti na Filmskem skladu RS ljudi, s katerimi bi se lahko pogovorili in sledili skupnemu cilju, da posnamemo dober film. Imel sem občutek, da mi tudi po uvrstitvi scenarija na festivalu Sundance niso hoteli dati nič denarja in da sploh ne bi bilo pomembno, kakšen film bi snemal, vendar je človek pri 45 letih težko razočaran nad neumnostjo in škodoželjnostjo ljudi. Zdaj je na skladu drugi direktor in mogoče se bodo razmere uredile. Čudno je predvsem to, da več nagrad, kot dobim, teže od sklada dobim denar za snemanje naslednjega filma.

Dražba fotografij za Nino

V ljubljanskem Kinodvoru bo v sredo, 9. marca, ob 19. uri dražba fotografij Mitje Lična, ki so nastale med snemanjem filma Circus Fantasticus.

Izkupiček fotografij bo namenjen nakupu lahkega invalidskega vozička in drugih nujnih pripomočkov za Nino Wabra, ki je po lanski prometni nesreči postala tetraplegik. Nina je novinarka, radijska voditeljica, voditeljica dogodkov in filmskih premier ter prijateljica filmske ekipe, ki ljudi okoli sebe navdihuje z neizmerno voljo do življenja in z močjo. Donacije za Nino lahko nakažete tudi na račun številka 6100 0112 2334 482, sklic 12-13-2010.

NAGRAJENI S SREBRNO NAGRADO EFFIE

Ministrstvo za obrambo in Slovenska vojska sta dobila srebrno nagrado effie 2010. Strokovna žirija je nagradila najboljše, pri čemer je SV za komunikacijsko učinkovitost v kategoriji korporativnega komuniciranja prejela srebrno nagrado.

Besedilo: **stotnica Barbara Hanžič Visinski**

Ključni cilj, ki ga je SV želela doseči s komunikacijskimi aktivnostmi, je bil povečati ugled SV kot institucije in delodajalca, ki mladim ponuja dinamično ter častno delo. V sodelovanju z agencijo Pristop je svoje cilje predstavila v oglaševalski akciji s sloganom Ponosni nase. Prvostopenjska komisija je med prijavljenimi akcijami izbrala 14 finalistov, drugostopenjska pa najboljše, med njimi tudi SV.

Slovenska vojska po letu 2008

Z ukinitvijo naborniškega sistema služenja vojaškega roka se je spremenil način pridobivanja novih zaposlenih. Dotok nabornikov je bil prekinjen, kadrovske zahteve pa je bilo treba reševati s pomočjo posameznikov, ki prosto delujejo na trgu dela. SV se je leta 2008 soočala s številnimi izzivi, glavna pa sta bila nezadovoljivo število vlog za zaposlitev in zmanjševanje zaupanja v institucijo SV (grafikon 1).

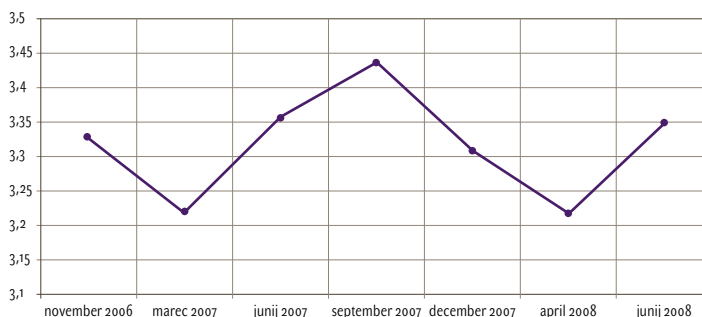
Težnja števila prejetih vlog za zaposlitev se je leta 2008 umirila, povprečni mesečni prirast vlog pa ni zagotavljal doseganja zaposlitvenih načrtov SV in s tem doseganja obvez Republike Slovenije do Nata. Zaupanje v SV je bilo med novembrom 2006 in junijem 2008¹ na lestvici ocen od 1 do 5 ocenjeno s srednje dobro oceno 3,3. Vrh je doseglo marca 2007, nato pa se je spet začelo zmanjševati, saj je ocena 3,44 najvišja dosežena ocena od leta 2003². V nadaljevanju si je SV postavila dva komunikacijska cilja, in sicer povečati zaupanje v institucijo ter doseči 16.000 obiskov spletne strani, namenjene zaposlovanju, od tega 12.000 različnih uporabnikov. Bistvo komunikacijske strategije je bilo SV predstaviti kot ugledno in sodobno institucijo, ki posamezniku ponuja racionalno in emocionalno zadoščenje ter osebno izpolnitev. Iz tega sta izhajali ključni sporočili

za dosego izbranih ciljnih skupin: »V SV bom naredil kariero na svojem strokovnem področju – v SV bom postal nekdo« ter »V uniformi SV bom imel odgovornost in ugled – v SV bom postal junak našega časa.« Izbran je bil širši medijski splet, in sicer oglaševanje na televiziji, radiu, v tiskanih množičnih občilih, kinu, na svetovnem spletu in sodelovanje na tako imenovanih kariernih sejmih, za vzpostavitev osebne komunikacije z morebitnimi vojniki pa je bila vzpostavljena spletna stran www.postanivojak.si. Slogan Ponosni nase je bil uporabljen na dveh ravneh, in sicer kot izjava tistih, ki so v SV že zaposleni (»Lahko sem ponosen nase, saj sem dosegel vse zastavljene cilje«), po drugi strani pa kot nagovor vabljenim, da se vojski pridružijo (»Kot pripadnik SV boste ponosni nase, saj boste postali nekdo«).

Rezultati akcije

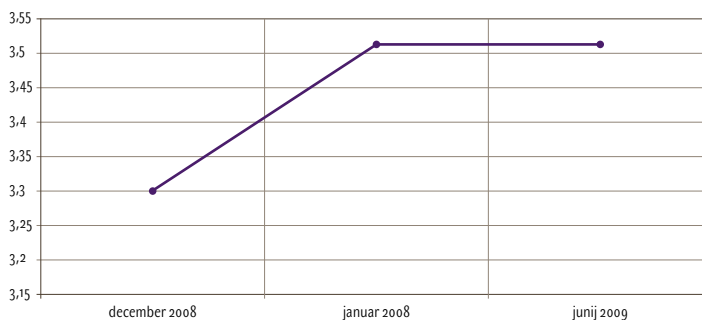
Med 1. decembrom 2008 in 31. decembrom 2009 je komunikacijska akcija Ponosni nase preseгла vsa pričakovanja. Poleg več kot 50 neplačanih objav o zaposlovanju v SV je bilo že 15 dni po koncu akcije 147 prejetih vlog in zelo visoko raven je obdržalo do septembra 2009. SV je prejela 1604 vloge za zaposlitev, kar je več kot 33 odstotkov več od postavljenega cilja 1200. V prvem merjenju po oglaševalski akciji se je zaupanje v institucijo SV po raziskavi povečalo na rekordno vrednost 3,51³ (cilj 3,44), enaka vrednost pa je bila dosežena tudi z naslednjim merjenjem junija 2009 (grafikon 2). Od objave spletnega mesta www.postanivojak.si 13. novembra 2008 do 1. aprila 2009 je stran obiskalo 21.708 uporabnikov (cilj 16.000), od tega 14.553⁴ različnih (cilj 12.000). Postavljeni cilji so bili dosegljivi

Grafikon 1: Zaupanje v institucije – SV od novembra 2006 do junija 2008

Vir: raziskava Politbarometer, Center za raziskavo javnega mnenja. Politbarometer, Center za raziskavo javnega mnenja.

Grafikon 2: Zaupanje v institucijo – SV od decembra 2008 do junija 2009

Vir: raziskava Politbarometer, CJM.

le iz izbiri pravilne komunikacijske strategije, kreativnih rešitev in medijskega spleta. Kot kažejo rezultati, nam je uspelo cilje preseči. Odziv je presegl vsa pričakovanja, na kar kaže tudi to, da je Slovenska vojska v drugi polovici leta 2009 že omejevala aktivnosti na terenu, saj je bil priliv vlog za zaposlitev prevelik za pravočasno administrativno obdelavo⁵.

Z akcijo Ponosni nase se je spremenil vtis, da se v SV zaposliš, če nimaš druge možnosti, v mišljenje, da je zaposlitev v SV ponos in osebno zadovoljstvo. Kot navaja časnik Finance, je komunikacijska akcija pomembno pripomogla k dvigu državotvorne samozavesti⁶. Akcija je imela postavljene kvantitativne cilje, dobro določene ciljne skupine, izvirno kreativno strategijo ter jasna in konsistentna sporočila. Zaradi

majhnega uporabljenega proračuna je akcija lahko zgled učinkovite porabe proračunskega denarja. Uvrstitev MO in SV med prejemnike nagrade effie, ki se podeljuje oglaševalcem in agencijam z dokazano neposredno povezavo med komuniciranjem ter doseganjem in preseganjem postavljenih ciljev in velja za najuglednejšo nagrado s področja tržnega komuniciranja v slovenskem prostoru, je za delo SV v 20. letu delovanja v samostojni Sloveniji veliko priznanje. Že 20 let smo ponosni nase, bodimo še naprej!

¹ Vir: zadnji rezultati raziskave Politbarometer pred analizo.

² Vir: raziskava Politbarometer.

³ Vir: raziskava Politbarometer, Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij (CJM).

⁴ Vir: raziskava oziroma podatek agencije.

⁵ Vir: interni podatek MO.

⁶ Sabina Petrov, Finance, 23. februar 2011.

							GLORIOLA, SVETNIŠKI SJ	MEJNA REKA MED RUSIJO IN KITAJSKO	REDKA, TEŽKA KOVINA (ZNAK Td)	ANAMNEZA - PODATKI O BOLEZNI	HENRI DUNANT	ŠOLSKA OCENA	SEŽIG TRUPLA V KREMATORIJU	SKUPINA POVELJUJOČIH STAREŠIN
NADZEMNI DELI POLJŠČIN, NATJE										NEMIR, ROPOT				
NAZIV										GARAŽA ZA LOKOMOTIVE ČLOVEK Z VEL. NOSOM				
SLOVENSKI PESNIK (JOSIP)											SL. SKLADAT. (OSKAR) PRIPADNIK TATAROV			
GLAS VODE PRI VRENJU, BRBOTANJE												POSLOVNA ENOTA DRAGI KAMEN		
NAMIZNO PREGRNJALO							MADRIDSKI ŠPORTNI KLUB	IZABELA V ŠPANJI ZLITINA ŽELEZA IN NIKLJA						
AVTOR MARJAN STARE	SLOVANSKI BOG SONCA IN OGNJA	NOSILNOST LADJE, IZRAŽENA V TONAH	ČASTILEC GOLOTE, NUDIST	PRIKRITO OPOZORILO	PODSTAT - OSNOVA, PODLAGA (KNJIŽNO)	ZMRZNIJEN SNEG VRV (NAREČNO)			VRSTA PROJEKCIJE OČKA					
PASTIRSKA KOČA					GLASBENI INTERVAL				AM. REŽISER (MARTIN) PLAČILO NA RAČUN, AKONTACIJA					
NARAVNA TEKOČINA, VIR ŽIVLJENJA					ŽELJKO OBRADOVIČ NIK ZUPANČIČ		DESKA V PLOTU SREDOZEM, OKRASNA RASTLINA			KRALJ ŽIVALI SOZVOČJE TONOV				
PODATKI O BOLEZNI							VEČJA, V STRUGI TEKOČA VODA KONTAKT				VINKO OŠLAK STARA MERA ZA ŽITO			
ALBANSKI POLITIK ALIA						NEZNANKA V MATEMATIKI PREPROSTA PŠENICA		KURIVO ZA PLAVŽE PRISTANIŠČE V IZRAELU				AMERIŠKA IGRALKA GARDNER	SKALNAT GREBEN	
RASTLINSKA BOLEZEN, PALEŽ					PRITOK KAMNIŠKE BISTRICE SPLETENI LASJE					DRŽAVNI PRAVNIK				
PRISTAJALNA OBALA, POMOL				V SOPARI KUHANA MOČNATA JED APNENČEVA USEDLINA						NAJBOLJ RAZŠIRJENA RASTLINA				
ANIARA - BLOMDAHOVA OPERA	NEK. ŠVED. SMUČAR (STIG)	ATLETSKA SKAKALNA DISCIPLINA	SIRASTA VODA NA SKUTI AM, POLITIK (DEAN)							ODSEV RAZMER				
SL. PESNIK IN PISATELJ (JOSIP)							PLAZILEC V ZOOLOGIJI	BLOMDAHOVA OPERA	ZASTAREL IZRAZ ZA ŽREBČA	<h3>Reševalcem nagradne križanke</h3> <p>Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke: MENTORIRANJE AFGANISTANSKE VOJSKE. Nagrade prejmejo: Roman Golob, Slatina 1, 3342 Gornji Grad, Tinkara Kofol, Pečno 9, 5213 Kanal, in Roman Kranjec, Tunjška 2 c, 1241 Kamnik. Nagrajencem čestitam. Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do petka, 18. marca, na naslov: Uredništvo revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana.</p> <p>Ime in priimek:</p> <p>Naslov:</p> <p>Pošta:</p> <p>Rešitev gesla:</p>				
LJUDSKI IZRAZ ZA KRSTO					NEUMNEŽ BOŽJA SODBA V SREDNJEM VEKU									
JUTRANJA PADAVINA					KRITIKA, PRESOJA KONJ MAJHNE RASTI									
VREČICA ZAPRTOTROSNIC					DOSTAVEK, PRIPISEK GOSTIJA, POJEDINA									
NOGOMETNI KLUB					OSNOVA, PODLAGA (KNJIŽNO) LITIJ									
ŠTIGLIČEV FILM IZ LETA 1956														
INVAR - ZLITINA ŽELEZA IN NIKLJA	RUSKI DIRIGENT KONDRASIN						ITALIJAN (SLABŠALNO)							

PONOS LE POTAPOGUM LIPICA V LJUBLJANI

GLASBENO-SCENSKI SPEKTAKEL

LIPIŠKA KLASIČNA ŠOLA JAHANJA
ORKESTER SLOVENSKE VOJSKE

TRIO EROIKA

SOPRANISTKA IN HARFISTKA

MIRIAM ANDERSEN

KLAVIRSKI TANDEM

BOJAN GORIŠEK IN MILKO LAZAR

TEJA SAKSIDA

MARTIN SUŠNIK

MEŠANI PEVSKI ZBOR OBALA KOPER

ZDRUŽENJE REJCEV LIPICANCA SLOVENIJE

DVORANA STOŽICE

11. MAREC 2011 OB 19. URI

marec 2011

www.dialog-si.net

PRODAJA VSTOPNIC

www.eventim.si • Hiša vstopnic (Citypark, Europark, Hala Tivoli) • TELEFONSKA PRODAJA: 01/420 5000
• Spletna prodaja (eventim.si, vstopnice.com, napovednik.com, koncerti.net) • Petrol servisi
• trgovine BIG BANG • Kompasove poslovalnice • e-Študentski servisi • 3 dva trafike • (K) kiosk
• Alpetour • M Holidays • Mercator Hipermarketi • Pošte v Sloveniji

AdriaticSlovenica

Generalni pokrovitelj

Medijska pokroviteljja

Ostali pokrovitelji

WWW.LIPICA.ORG